

PÓLITÍSKUR GLUNDROÐI

10-12

Að lifa á listinni

Ætlar þú í háskóla?

FÓLKID Á BAK VIÐ BLAÐID

Alexander Guðjónsson

Alexander Vigfússon

Anna Sigríður Jóhannsdóttir

Arnar Berent Sigrúnarson

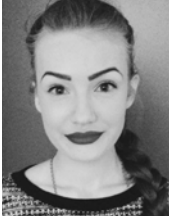
Baldvin Flóki Bjarnason

Birna Sísí Jóhannsdóttir

Eva Dröfn Guðmundsdóttir

Freyja Kristinsdóttir

Gréta Sóley Arngrímsdóttir

Jessý Jónsdóttir

Karítas Bjarkadóttir

Kristín Kjartansdóttir

Sara Sesselja Friðriksdóttir

Thea Atladóttir

Unnur Blær Konráðsdóttir

Vera Ragnheiður Jónsdóttir

LJÓSMYNDARAR:

Antonía Lárusdóttir

Jenný Míkaldóttir

Framhaldsskólablaðið 8. tölublað – 4. árgangur
Útgefandi: Samband íslenskra framhaldsskólanema (neminn@neminn.is)
Útgáfustjóri: Guðmundur Rúnar Svansson (ábm.) (grs@neminn.is)
Prentun: Landsprent.

LEIÐARI

Kóngablar
Alþingisblús

Jæja, þá er komið að þessu. Síðasti ritstjórastíllinn minn og síðasta útgáfa Framhaldsskólablaðsins þetta skólaár. Þessi vinna hefur verið eitt heljarinnar ferðalag og hefur veitt mér mikla gleði á tímum og sömuleiðis ákveðna vanlíðan á öðrum.

Líkt og Sigmundur okkar Davíð er tími fyrir mig til þess að stíga til hliðar og leyfa blaðinu að vaxa í aðrar áttir. Blaðið getur breyst með tíð og tíma, en það sem mun aldrei breytast er að þetta er blað fyrir framhaldsskólanema, gert af framhaldsskólanemum. Þetta er málþípan ykkar og hagsmunablað.

En að öðru. Atburðarás síðustu daga hefur líklegast ekki farið framhjá neinum. Stjórn málaástand síðustu daga hefur sjaldan verið jafn veikburða og nú. Tíð mótmæli á Austurvelli rjúfa þögn og frið sem hefur einkennt Alþingissalinn og er krafist breyttra stjórnarháttar og breyttrar hegðunar stjórn mála-manna.

Ó Tortóla, ó Tortóla, hví leyfirðu mér ekki að geyma fé í þér?

Og ekki furða á því. Upplýsingar eru birtar um að tveir háttsettustu menn innan Alþingis geyma peninga sína á aflandseyjum og hafa hagsmunatengsl sem leiða til gríðarlegra hagsmunaárekstra, sbr. tilvik Sigmundar Davíðs og konunnar hans. Mótmæli eru haldin. Ekki einu sinni, ekki tvisvar, þrisvar, heldur hafa verið mótmæli alla viku í kjölfar þáttar Kastljóss um Panamaskjölin.

Það sem þessi vika hefur sýnt fólkinu í landinu er, að mínu mati, óbrúaða bilið á milli þeirra sem fara með valdið og þeirra sem lúta í lægra haldi. Orðræða pólitíkusa hefur verið á þann veg að þeir stjórnir sýningunni, ekki þúsundirnar sem standa fyrir utan Alþingi í öllum veðrum. Það sem vikan hefur einnig sýnt okkur enn og aftur er bilið á milli ríka fólksins og fátæka fólksins. Hafa skal í huga að völd fylgja yfirleitt fjárhagi. Þegar fjármálaráðherra vor, Bjarni Benediktsson, er spurður um skattaskjólin sín getur hann ómögulega munað eftir þessum 40 milljónum sem sátu í aflandsfélagi.

Lítið dæmi, en mér finnst það sýna skýrt þessa valdastöðu meðalmannsins og fjármálaráðherra.

En ó jæja, það er ekkert sem hægt er að gera nema að bíða og sjá hvað muni gerast næst. Miðað við atburðarás vikunnar virðist hvað sem er geta gerst.

Kíkið á myndabáttinn á blaðsíðu 10. Hann er rosa flottur.

Kæru lesendur, takk fyrir árið. Takk fyrir mig. Ykkar Jóhannes.

Jóhannes Bjarki, ritstjóri Framhaldsskólablaðsins.

Í þessu blaði...

ÞAD TEKUR TÍMA AÐ BREYTA HUGSUNARHÆTTI
VIÐTAL VIÐ ANDREU URÐI HAFSTEINS-DÓTTUR

18

Mætingarskylda í framhaldsskólum

16

6

BOXID

Framkvæmdakeppni framhaldsskólanna

UM TRANS OG TVÍHYGGJU

Alda Villiljós

28

14

Skemmtiferð á HÚÐ & KYN

HÉR SKAPAR ÞÚ TÆKIFÆRI

Opið fyrir umsóknir í HR til 5. júní

„Síðasta eitt og hálfa árið í náminu hef ég unnið við verkefnið Virtual Reykjavík hjá Gervigreindarsetri HR. Það er vettvangur fyrir erlenda íslenskunema til að æfa sig og beita kunnáttu sinni á skemmtilegan máta, auk þess að fræðast um íslenska menningu í gegnum samskipti við félagsgreindar sýndarmanneskjur.“

Hafdís Erla Helgadóttir
BSc-nemi í tölvunarfræði

HÁSKÓLINN Í REYKJAVÍK

@haskolinn
#haskolinnrvk

AÐ LIFA Á LISTINNI

Sigurður Sævar Magnússon er 18 ára listamaður sem stundar nám á listnámsbraut í Fjölbrautarskólanum í Breiðholti. Sigurður hefur sjálfur verið að mála frá árinu 2007 en það var næstkomandi sýning hans, myndlistarsýningin Megas í myndum, sem kveikti áhuga minn á listamanninum. Megasarsýningin mun opna 24. september í Ráðhúsi Reykjavíkur. Ég hitti Sigurð á vinnustofu hans og heimili í Háaleitinu.

JÓHANNES
BJARKI
BJARKASON

Hvernig fékkstu hugmyndina að Megasar-sýningunni?

„Það var kannski fyrir svona þremur, fjórum árum síðan þegar ég heyrði nokkur lög með Megasi. Þá fannst manni hann ekkert ægilega spennandi listamaður. Röddin svona eins og hún er og svo var röddin svo áberandi að maður hlustaði hvorki á lögin né textana. Maður velti bara röddinni fyrir sér. Það var fyrir þremur árum síðan þegar ég fékk safndisk að láni frá föður mínum. Þessi safndiskur innihélt gömul íslensk lög og ég tók þennan disk og ákvað að pína mig til þess að hlusta á þrjú Megasarlög sem voru á disknum. Eftir töluverðar þjáningar og baráttu við að hlusta á þessi lög þá má segja að ég hafi gengið í ljósið. Ég heillaðist algjörlega eftir að hafa hlustað á Megas í nokkurn tíma,“ segir Sigurður.

„Síðan fór ég að velta fyrir mér textunum og jólin 2014 fékk ég í jólagjöf stóru söng-textabók Megasar. Ég fékk hana frá systur minni og svo í janúar 2015 kviknaði þessi hugmynd að vinna myndlistarsýningu út frá textum Megasar. Þá settist ég niður og byrjaði að undirbúa verkefnið og hvernig ég séði sýninguna fyrir mér. Eftir þessa vinnu ákvað ég að hafa þetta 35 oliuverk sem væru öll í sömu stærð 100x80cm. Ég skrifaði niður hugmyndirnar og lagðist síðan í það að lesa textana og gerði skissur. Síðan var bara spurning hvernig maður ætti að ná í meistarann sjálfan.“

Sigurður hefur mikla tengingu við Vesturbæinn þar sem hann ólst upp og heldur enn sambandi við æskuvini sína. Hann segist gera sér ferð á hverjum degi til þess að heimsækja Vesturbæjarlaugina og ræða málín í heitu pottunum.

„Ég er mikill Vesturbæingur. Ég flutti hing-

að [í Háaleitið] 2011. Þá var ég í 9. bekk í Hagaskóla. Ég ákvað að vera ekkert að skipta um skóla þannig ég fór í Vesturbæinn á hverjum degi. Ég geri þetta ennþá, annað hvort til þess að heimsækja vini mína eða til þess að fara í Vesturbæjarlaugina. Ég reyni að mæta þangað á hverju virku kvöldi.“

Hefurðu þá kannski hitt Megas þar?

„Já ég hef rekist á hann nokkrum sinnum. Það er alltaf skemmtilegt!“

Upphafleg áætlun Sigurðar var að halda sýninguna um haustið 2015 en vegna skorts á tíma þurfti hann að seinka sýningunni og verður hún haldin í september 2016.

„Ég fékk hugmyndina fyrst í janúar 2015 og svo náðist í Megas sjálfan í lok mars sama ár þar sem hann veitti mér staðfestingu sína og leyfi fyrir þessu. Þá var hugmyndin að halda sýninguna haustið 2015. Svo talaði ég við Slippfélagið varðandi styrki og gerðust þeir aðal-styrktaraðilar sýningarinnar en ég kaupði allt efni þar og keypti ég striga og málningu, í júlí,“ segir Sigurður.

„[Þegar ég] fékk efnið í byrjun júlí byrjaði ég að vinna að verkunum sjálfum og svo þegar var komið inn í ágúst var það ljóst að það yrði ómögulegt að halda sýninguna um haustið. Í september ákvað ég að færa sýninguna yfir til vorsins og stefndi þá á apríl. En þú sérd hvar ég er í dag. Ég á ennþá fimm verk eftir og fækkaði ég verkunum úr 35 niður í 30. Þetta er alveg risastórt verkefni og gífurlega flókið líka. Sérstaklega ef maður er einn í þessu og þetta eru ekki auðveld verk að vinna,“ leggur hann áherslu á. „Maður er að selja þetta sem lúxusvöru. Þegar fólk er að fjárfesta í myndlist vill það fá vandað efni.“

Stærsti menningarviðburður af sinni kynslóð

Hvar stendur verkefnið þá í dag?

„Eins og ég segi þá á ég eftir að klára fimm verk og geri ég ráð fyrir því að öll verkin verði tilbúin í lok maí. Eftir það fer ég á fullt í markaðssetningu fyrir sýninguna og annan undirbúning sem þarf að huga að,“ segir Sigurður.

Hefur Megas hlutverk í sýningunni sjálfri?

„Megas hefur að sjálfsögðu hlutverk en hann er í raun búinn að gera allt sem hann þarf að gera. Það er að semja alla þessa frábæru texta sem ég hreifst svona af fyrir nokkrum árum síðan. Það er í raun og veru hans hlutverk.“

Vinnustofa Sigurðar er í herbergi á heimili hans í Háaleitinu. Þegar viðtalið er tekið hefur Sigurður tekið nokkur verk úr geymslu sinni sem hann hyggst selja. Á veggnum fyrir aftan okkur hanga nokkrar af myndum Sigurðar, þar á meðal verkið Tíminn Flýgur Áfram, sem er hluti af Megasarsýningunni. Ég bendi á verkið og spyr hvernig hann fékk hugmyndina að því.

„Það var hún frænka mín sem bað mig um að mála verk útfrá textanum þar sem þetta væri hennar upphálds Megasar lag. Ég ákvað að gera það þar sem frænka mín bað mig svona fallega um það. Ég las textann margoft en sá ekkert í textanum sem ég gat notað í mynd. Það liðu nokkrar vikur þar til ég ákvað að lesa textann aftur. Ég las bara fyrsta erindið og myndin birtist mér í huganum. „Tíminn flýgur áfram og hann teymir mig á eftir sér/og ekki fæ ég miklu ráðið um það hvert hann fer.“ Þetta er ein af aðalmyndunum á sýningunni. Þetta er mjög fallegt verk,“ segir Sigurður.

„Þessi sýning er ekki bara hugsuð sem myndlistarsýning heldur er þetta menningarviðburður, samspil myndlistar, texta og tónlistar. Svo er þetta líka ákveðin kynslóðatenging. Megas kemur þarna með eldri kynslóðirnar og ég með yngri kynslóðirnar. Ég ætla að leyfa mér að fullyrða að þetta sé stærsti menningarviðburður sem einstaklingur á mínum aldri hefur staðið fyrir hérlandis, svo ég viti til.“

Sigurður Sævar, myndlistarmálari

Eftir stutt spjall um tónlist Megasar hefur Sigurður frásögn af því hvernig hann varð þessi myndlistarmaður sem hann er í dag.

„Við skulum byrja árið 2004. Þá fór ég með bekknum mínum í Vesturbæjarskóla á sýningu Ólafs Eliassonar í Hafnarhúsinu, Frostvirkni. Þetta var risastór sýning og í stærsta salnum gekk fólk um gólf lagt flisum úr íslenskum steinategundum en í loftinu voru speglar. Þá heillaðist ég alveg af sýningunni og listamanninum Ólafi Eliassyni. Þegar ég kom heim byrjaði ég svo að móta skúlptúra úr kennaratyggjói og tannstönglum undir áhrifum frá Ólafi. Þetta byrjaði ég að gera sjö ára gamall. Ég gerði marga slíka skúlptúra sem fengu ekki að njóta sín lengi því þá þurfti efni í næsta og fátt annað í stöðunni nema að taka skúlptúrinn niður til þess að hafa efni í nýjan. Samhliða þessu þá teiknaði ég líka,“ segir Sigurður.

„Það var á tíu ára afmælinu mínu þegar við fjölskyldan fórum til Kaupmannahafnar. Þetta var í september 2007 og við hittum systur í Kaupmannahöfn. Hún gaf mér í afmælisgjöf málningu, striga og pensla. Daginn eftir afmælið mitt, 16. september, málaði ég mynd. Þá

BOXIÐ

Framkvæmdakeppni framhaldsskólanna

Boxið er vettvangur fyrir framhaldsskólanema til að spreyta sig á ólíkum verkefnum, reyna á samvinnu og kynnst tækni og iðnaði á skemmtilegan hátt. Keppnin er frábær vettvangur fyrir ungt fólk sem er óhrætt við að hugsa út fyrir boxið og reyna á hugvit sitt og verklag í góðum hópi. RÚV sýndi tvo þætti í lok mars frá keppninni í fyrra.

Vera Ragnheiður
Jónsdóttir

Markmiðið með keppninni er að kynna og vekja áhuga á tækni, tækninámi og störfum í iðnaði en hér á landi er verulegur skortur á tæknimenntuðu fólki. Allir framhaldsskólar landsins geta sent lið í keppnina og skal hvert lið skipað fimm einstaklingum úr viðkomandi skóla. Keppt er í þrautabraut með nokkrar stöðvum og fara liðin á milli og leysa eina þraut á hverjum stað. Þrautirnar reyna á hugvit og verklag. Fyrirtæki úr ólíkum greinum iðnaðarins sjá um og útvega efni í þrautir sem lagðar verða fyrir liðin. Fræðimenn frá HR aðstoða fyrirtækin við að koma saman heppilegum þrautum. Einnig eru kennarar á staðnum meðan á samkeppninni stendur. Margmiðlunarskólinn er stuðningsaðili framkvæmdakeppninnar og sjá nemendur skólans um að gera keppninni myndræn skil með upptökum, grafískri vinnu og vinnslu.

Keppnin fór síðast fram 31. október 2015 og var það Menntaskólinn á Akureyri sem hafði sigur úr bítum. Lið MA var skipað þeim Jóhanni Ólafi Sveinbjarnarsyni, Guðnýju Halldórsdóttur, Stefáni Ármanni Hjaltasyni og Snæþóri Aðalsteinssyni. Framhaldsskólablaðið tók Guðnýju Halldórsdóttur, liðsmann í sigurliðinu tali:

Gættirðu ljóst framvindu keppninnar í nokkrum orðum?

„Fyrst var haldin undankeppni þar sem hver skóli gat sent mest þrjú lið. Þar tókust öll liðin á við sömu þrautina, að byggja borð úr A4 blöðum og stafla á því bækur auk þess sem leysa þurfti rökfræðiþraut. Okkar lið var það eina úr MA, þó að til hafi staðið að hafa fleiri, en við komumst áfram ásamt liðum úr sjö öðrum skólum, MR, MH, FS, FSU, MK, Flensborg og MS. Þann 31. október fór aðalkeppnin fram en þar tókust liðin átta á í

jafnmörgum þrautum. Ekkert lið var að vinna að sömu þrautinni á sama tíma, en í þrautunum átti m.a. að tengja sjónvarpsútsendingu, smíða bát úr íspinnum og álpappir og smíða brú úr spýtum. Fyrir hverja þraut var hægt að fá 10, 8, 6, 5, 4, 3, 2 eða 1 stig, en hönnuðir þrautanna mátu árangur liðanna.“

Í hverju fölust verkefni liðsins þín og hvernig tækludú þið þau?

„Liðinu okkar gekk vel í flestum þrautanna, þó stress og fljótferni hafi stundum sett strík í reikninginn. Við skiptum okkur dálítið niður í mismunandi hlutverk eftir hæfileikum. Sem dæmi þá þótti okkur

best að senda ólympíufarann í stærðfræði í útreikningana og ólympíufarann í eðlisfræði í bátssmíðina. Fyrir utan það er eiginlega ekki hægt að benda á beina hlutverkaskiptingu því við dreifðum byrðinni vel milli okkar þar sem við erum flest frekar handlagin og það liggur vel við fyrir okkur að vinna bæði í höndunum og huganum. Í liðinu vorum við þrjú af eðlis- og stærðfræðikjörsviði, en öll saman á náttúrufræðilínu, sem þýðir að við höfum lært saman jarðfræði. Það kom sér ansi vel í þrautinni hjá Mannvit þar sem átti að greina hvaðan jarðvegssýni komu, en við vorum stíghæst hjá þeim.“

Hvernig gagnaðist þessi reynsla þér og hvernig munt þú koma til með að nýta þér hana í framtíðinni/mun hún nýttast þér?

„Þessi reynsla er dýrmætust fyrir minningarnar, því ferlið allt var svo skemmtilegt með liðinu, sérstaklega vegna þess að við þurftum að fara saman suður og verja miklum tíma saman. Ég held að það hafi verið lykillinn að velgengninni hvað við vorum mikið saman sólarhringinn fyrir keppnina. Ég lærði helst hve iðnaðurinn er fjölbreyttur og margt í boði fyrir þá sem sækjast eftir því að starfa innan hans og það mun klárlega nýtast mér í starfsvali í framtíðinni.“

Hvað finnst þér um tæknináms á Íslandi? Myndir þú hvetja krakka til að fara í tæknináms?

„Ég hvet alla sem hafa áhuga á því að fara í tæknináms. Það er fjölbreytt, skemmtilegt og skapandi auk þess sem mikil eftirspurn er eftir fólki sem hefur slíka menntun.“

Hvað ertu að læra í MA? Á hvaða braut ertu og hvað þykir þér skemmtilegast?

„Í vor mun ég útskrifast af eðlis- og stærðfræðikjörsviði, náttúrufræðilínu, þar sem ég hef lært heilmikla stærðfræði og eðlisfræði, en líka jarðfræði, stjörnufræði og veður- og haffræði auk kjarnagreina á borð við íslensku, ensku, þýsku, sögu og siðfræði. Mér hefur þótt eðlisfræðin skemmtilegust, og þar á eftir stærðfræðin.“

Við þökkum Guðnýju fyrir viðtalið og óskum liði MA til hamingju með sigurinn. Ef þú hefur áhuga á að taka þátt í næsta Boxi er um að gera að hafa samband við nemendafélagið þitt þegar nær dregur.

KLUKK

KLUKK-INN | KLUKK-ÚT

VERTU MEÐ VINNUTÍMANA Á HREINU

Klukk er nýtt og frítt tímaskráningarapp fyrir launafólk. Þú skráir vinnutímana þína með einum smelli í Klukk og veist þá nákvæmlega hversu mikið þú vinnur og hvenær. Hægt er að virkja staðsetningarbúnað í appinu sem minnir þig á að klukka þig inn eða út. Náðu þér í Klukk í AppStore eða á GooglePlay.

Nánar á asi.is/klukk

Annaðhvort ertu of feit eða of mjó eða ekki nógu hávaxin eða með of lítil/ stór brjóst.

Líkamatíska

**KARITAS
BJARKADÓTTIR**

Sú hugmynd um að ákveðnar gerðir af líkómum séu eftirsóknarverðari en aðrar hefur verið til svo lengi sem maðurinn hefur búið í siðmenntuðu samfélagi. Elstu heimildir sem eru til um þetta eru frá tímum Forn-Egypta þegar konur áttu að vera mjóar, með litlar axlir, hátt mitti og samhverft (eða speglað) andlit. Myndband sem BuzzFeed gerði fyrr á árinu sýnir þessar „tískubylgjur“ á tímalínu þar sem sést að langflestar gerðir líkama (þeir eru að sjálfsögðu eins misjafnir og þeir eru margir) hafa einhvern tímann verið eftirsóknarverðir. Frá búttuðu Grikkjunum og þykku ítölunum til hinna grindhoruðu pallamóðela 21. aldarinnar, er fjölbreytnin mikil og áherslurnar misjafnar og það má með sannni segja að tiskan breytist hratt þegar á seinni árin er litið.

Hins vegar tók ég eftir því þegar ég horfði á myndbandið hvað þetta er mikið af mjög óraunhæfum viðmiðum. Ef við horfum til dæmis á Viktoriútímabilið voru nett mitti mjög stór hluti af því að vera móðins og finn.

Konur þess tíma náðu þessari eftirsóknarverðu mitti-stærð með engu móti náttúrulega svo þær notuðu korslett sem er mjög hættulegt fyrir innnyflin og líta því miður út fyrir að vera komnar aftur í tísku. Þegar náttúrulegi líkaminn þinn er ekki nógu góður fyrir samfélagslítið og þú þarft að fara eftir öfgaleiðum til að ná „fegurð“, eru fegurðarstaðlarnir orðnir verulega brenglaðir.

Svo er það líka sú hugmynd að ef flestar líkamsgerðir hafa einhvern tímann verið í tísku, þýðir það þá ekki að þeim hefur líka öllum verið sagt að þær séu ekki nógu góðar? Annaðhvort ertu of feit eða of mjó eða ekki nógu hávaxin eða með of lítil/stór brjóst. Í rauninni er það fáránlegt að eitthvað sem þú ræður ekkert við geti verið í tísku. Þetta er allt annað með fatatísku eða hárgreiðslur, sem eru hlutir sem hægt er að breyta með einum smelli. Þú færð nefnilega bara einn líkama og getur ekki breytt honum á örskotsstundu eftir því hvað er í tísku. Því er fáránlegt að þetta hafi viðgengist svo árþúsundum skipti og þetta er eitthvað sem vonandi breytist með tímanum.

STARFS- & ENDURMENNTUN

FRAMHALDSNÁM

UMHVERFIS-SKIPULAG

NÁTTÚRU- & UMHVERFISFRÆÐI

SKÓGFRÆÐI & LANDGRÆÐSLA

HESTAFRÆÐI

BÚVÍSINDI

HÁSKÓLI LÍFS & LANDS

**UMSÓKNARFRESTUR
5. JÚNÍ**

UMHVERFIS-SKIPULAG

NÁTTÚRU- & UMHVERFISFRÆÐI

SKÓGFRÆÐI- & LANDGRÆÐSLA

VILT ÞÚ HAFA ÁHRIF Á NÝTINGU, VERNDUN OG VIÐHALD NÁTTÚRUNNAR?

Kynntu þér spennandi nám í Landbúnaðarháskóla Íslands þar sem nálægðin við viðfangsefnið og kennara er í forgrunni. Lítil skóli með mikla sérstöðu!

HÁSKÓLADEILD
Umhverfisskipulag, Náttúru- & umhverfisfræði, Skógfræði & landgræðsla, Hestafræði og Búvísindi

STARFSMENNTUNARDEILD
Skrúðgarðyrkja, Skógur & náttúra, Blómaskreytingar, Garðyrkjuframleiðsla og Búfræði

HESTAFRÆÐI

BÚVÍSINDI

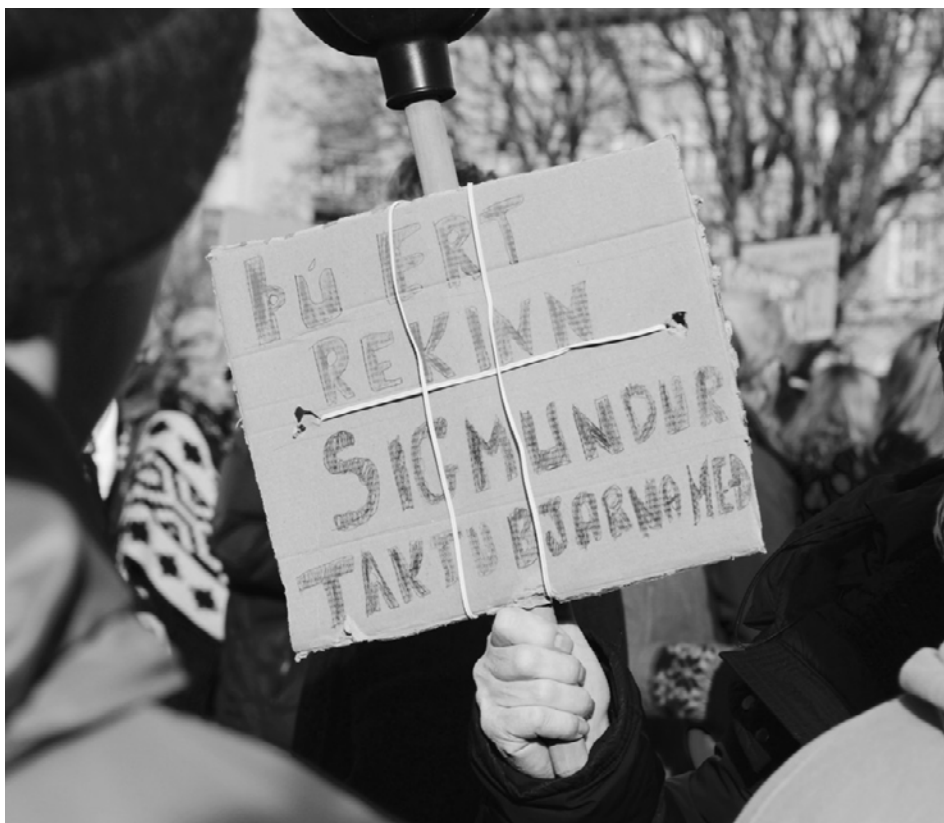
GARÐYRKJA

BÚFRÆÐI

Tannlæknafélag Íslands mælir
með notkun xylitols sem
aðalsætufrnið í tyggigúmmí

Borða Drekka
tyggja **Extra**[®]

APRÍLMÓTMÆLIN

Ritstjóri Framhaldsskólablaðsins og Jenný Mikaelisdóttir ljósmyndari fóru á vettvang á aprílmótmælin í kjölfar leka Panamaskjalanna. Þetta er brot af því sem mótmælendur höfðu að segja.

Ég tel að mannkostir í leiðtoga ríkisstjórnar skiptir máli.
- Elías

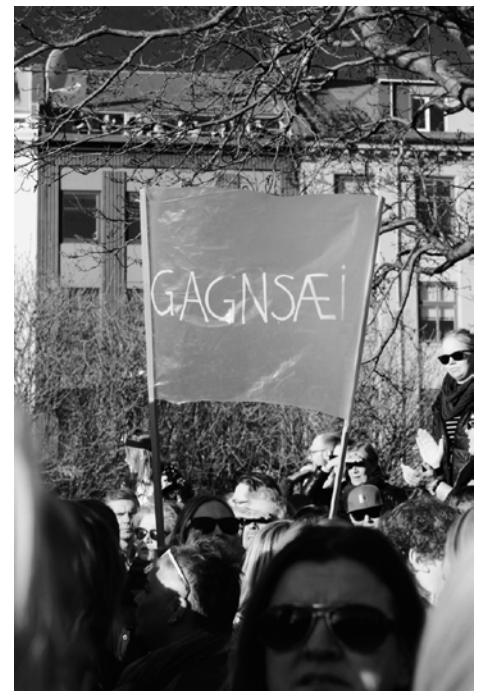
Það sem er búið að gerast er bara trúnaðarrestur við þjóðarinnar. Lýðræði er ekki eitthvað sem á að vera í kosningum á fjögurra ára fresti. Það á að taka mark á þessu.
- Birnir

Við völdum vitlausan flokk og venslin gef'okkur sjökk Á afland'er skjól, við Alþingi gól: Helvítis foking fökk!
- Baldvin

blink

MINTUR FYRIR FERSKA EINSTAKLINGA

0
KCAL

SYKUR-
LAUSAR

Skemmtiferð á HÚÐ & KYN

Sara Sesselja Friðriksdóttir

Endrum og sinnum liggur leið mín á húð- og kynsjúkdóma-deild Landspítalans. Það er mikilvægt að passa upp á sig en þetta er líka bara ótrúlega skemmtilegur staður. Það er alltaf eitthvað fyndið í gangi í biðstofunni og allir eru alltaf með hjartað í buxunum.

Í fyrsta sinn sem ég fór í tékk var ég auðvitað stressuð og hjartað mitt var á sama stað og allra hinna, lengst ofan í skóm. Ég kem inn og fer úr skónum, það er mikilvægt að fara úr skónum til þess að vera aðeins tengdari öllum hinum druslunum sem þurfa að fara í tékk. Strax og hurðin lokast á hælana á sokkunum mínum mæti ég brosi einnar stelpu með glingur í miðnesinu og vinkonu sér til stuðnings. Önnur sekkur sér í símann þegar ég geng inn og um leið opnast hurð og hjúkrunarfræðingur kallar upp númer. Ég velti fyrir mér hvað þetta númer þýddi því venjulega þegar farið er til læknis kallast stolt, valdmannsleg rödd læknisins upp fullt nafn sjúklings og sjúkdóm. Hinn nafngreindi sjúklingur stendur þá hlýðinn upp og eltir inn ganginn. Enginn ræðir nein númer nema fólkið í afgreiðslunni þegar það rúkkar glatt fyrir komu, vottorð og spjall. Um leið og mér er rétt eigið númer á drapplituðum miða skil ég hvað er í gangi. Hér eru ekki einstaklingar með nöfn heldur druslur og sóðar sem best er að nafngreina ekki. Sóðaskapurinn er svo svakalegur að fyllsta nafnleysis er gætt því auðvitað vilja sóðarnir á

Ég hef jafn vel gengið svo langt að mynda augnsamband við samdruslur mínar á biðstofunni

skanna svæðið áður en sagt er til fornafns svo enginn verði neins visari. Loksins gengur einn karl inn, hingað til höfðu samdruslur mínar bara verið konur. Gott að fá smá fjölbreytni í hópin. Velkominn, hvaða druslu varst þú að ríða subbu-strákur.

Annars finnst mér spítalinn líka standa sig ansi vel í því að ala á skömminni því þessi göngudeild er meistaralega falin. Hún er nefnilega til húsa í lágum steingráum bárujárnsskúr á bak við slysó. Í fjærendanum, hinum megin við smíðaverkstæði. Þetta væri allt gott og blessað ef skiltakostur væri aðeins betri en eins og er virðast þau aðeins vera þrjú, eitt upp við innganginn. Það lá við að undirrituð þyrfti að spyrja til vegar, það sem varð mér til happs var að það eimdi örliðið eftir af unglingaveikinni svo ég þorði því ömögulega. Því rómaði ég um bíla-

stæðið í leit af visbendingum, hringdi í vin og gúgglaði á fullu. Allt var það til einskis því á endanum rambaði ég fram á skilti sem virtist hvísla til mín „Hún er hér, fíflíð þitt, en ekki segja neinum“.

Eftir þessa stórkostlegu fyrstu ferð á deild A1 er mér oft hugsað til þessarar sérstæðu stemningar. Niðurlægning allra er svo algjör að ég þrái hana. Sérstaklega þegar ég veit upp á hár inn í hvað ég geng. Í nýlegri ferðum hefur mér vaxið fiskur um hrygg. Ég veit orðið hvað er í gangi og hef jafn vel gengið svo langt að mynda augnsamband við samdruslur mínar á biðstofunni. Næsta skref verður að velja mér sæti við hliðina á einhverjum sem kom á undan mér og byrja að spjalla, evrópska leiðin. En ég hef loksins þorað að spyrja að því sem brennur á vörum okkar allra: Af hverju fáum við ekki sendan póst ef prufan reynist neikvæð, þ.e. ef við erum ekki með neina klabbasjúkdóma. Hjúkrunarfræðingurinn varð hugsi á svip þegar ég spurði hana að þessu og virtist þykja óþægilegt að ræða þessi mál við mig svona stuttu eftir að hún skipaði mér að bæta smokkanotkun. Svarið sem ég fékk var þó að fyrir nokkrum árum hafi verið gerður niðurskurður á göngudeild druslanna og sá starfskraftur rekin sem sá um að senda alla þessa pósta. Þá stóðu þau frammi fyrir þeirri ákvörðun að breyta kerfinu yfir í það sem við þekkjum í dag eða einfaldlega að hleypa færra fólki að en vildi. Við Íslendingar kunnum ekki að halda okkur í langtíma samböndum og eigum oft marga bólfélaga þeirra á milli. Því get-

Allt myndi grassera í klobbalús og lekanda ef við kæmumst ekki í tékk

ur hver hugsandi manneskja skilið að allt myndi grassera í klobbalús og lekanda ef við kæmumst ekki í tékk þegar okkur hentaði. Þetta var svarið sem ég fékk áður en hún skipti yfir í tölfræðilegar þælingar um fjölgun tilfella lekanda hjá ungmennum Íslands. Áhugavert en óþægilegt. Þá var ég handviss um að ég væri komin með heiftarlegan lekanda, án þess að þekkja raunverulega einkennin.

Það sem ég vil sjá í kynfrelsi nútímans er að við göngum með höfuðið hátt í örygginu líka. Við kaupum ‚Ribbed for her pleasure‘ smokka með mikilli reisin, göngum druslugönguna til að berjast með konum og kynsysturum. Haldið var upp á eins árs afmæli Free the nipple og mikið hefur verið rætt um kynfrelsi kvenna í langan tíma. Ég er hissa á því að við erum ekki stoltari af því að passa upp á okkur sjálf því það ætti alls ekki að vera neyðarlegt að fara í tékk. Staðreyndin er sú að langfæst sem fara í tékk eru með kynsjúkdóm, hvað þá einkenni. Þau sem fara ekki í skoðun, það eru þau sem eru með sjúkdómama og dreifa þeim.

Þau eru að sjálfsgöngu til sem safna kynsjúkdómum, en það er vissulega gott og gilt að spyrja áður en hafist er handa. Spurningin gæti verið á þessa leið : „Hvaða kynsjúkdóma ertu með?“ eða „hvað er langt síðan þú först í tékk?“ nú eða jafnvel telja upp þá sjúkdóma sem þú ert sjálf/ur með til þess að sjá hvort að félaginn sé með þá sömu.

Um tækifæri og Twitter

Eva Dröfn Guðmundsdóttir

Þegar ég var yngri þá ríkti ótrúlegur ótti hjá mér yfir þeirri hugmynd að verða fyrir hrelliklámi. Að einhvern góðan veðurdag, hvort sem mér líkaði það betur eða verr, endi brjóstin á mér á netinu fyrir allan heiminn til að sjá. Ég vandaði hvert orð sem ég lét frá mér af ótta við að þeir sem ég talaði við áframsendu það sem ég sagði. Ég óttaðist að það væri tekið screenshot af myndum af mér og þær færu í dreifingu. Ég óttaðist líka að brjóta

óskráðar reglur samfélagsmiðlana um hvað sé kúl, fyndið og samþykkt.

Staðreyndin er nefnilega sú að samfélagsmiðlum og dreifingu fylgja fylgifiskar sem geta verið skaðlegir og erfitt að kljást við. Nú er auðveldara en hefur nokkurn tíman verið að dreifa myndum, myndskleiðum, samtölum ... sem er einmitt það sem er gert og það eru margir sem hafa lent mjög illa í því. Til að nefna dæmi hefur verið að fólk verði fyrir hrelliklámi.

Hrelliklám er það þegar einstaklingur verður fyrir því að kynferðislegt efni, mynd eða myndskleið er dreift án samþykkis. Þetta efni dreifist oft um netið eins og eldur í sinu og á það til að samvefjast ýmsum afkimum netsins. Þetta getur valdið einstaklingnum örðugleikum í framtíðinni, t.d. ef vinnuveitandi „googlar“ hann.

Þetta er eitt sem tilkoma netsins hefur gert. Bæði er viss varanleiki í því sem kemur á netið og það dreifist um allt á engri stundu. Núna eru samfélagsmiðlar og netið líka svo veigamiklir þættir í daglegu lífi flest allra á Íslandi og því er ljóst að þörf er á breytingu í þessum málum.

Byltingar dreifast umsvifalaust

En, rétt eins og hrelliklám, þá gerir netvæðing það að verkum að t.d. Free The Nipple byltingin dreifðist um netið umsvifalaust. Eitt kvöld fékk ung stúlka nóg, ákvað að taka völdin í sínar hendur og byltingin fór af stað! Hún byrjaði á samfélagsmiðlinum

Twitter og dreifðist um allt land á einu kvöldi og fréttir af frjálsum geirvörtum íslenskra kvenna komust í fjölmiðla lengra út í heim! Þetta hefði ekki verið hægt án krafts samfélagsmiðlanna.

Eins og snjóbolti sem veltur af stað niður fjallshlíð, stækkar og stækkar og hleður utan á sig öllu lauslegu, ruddist Free The Nipple yfir samfélagsmiðlana og snerti við öllu og öllum. Ekki svo löngu seinna inná Beauty Tips facebook hópnum spratt hin erfiða og löngu tímabæra bylting varðandi þöggunina sem ríkti yfir kynferðisofbeldi. Samfélagið er búið að vera með risastórt graftarkýli beint framan á nefinu og þarna var það tekið og sprengt. #Þöggun, #konur-tala, #6dagsleikinn, „Ég er drusla“ filterinn á Facebook og svo lengi mætti áfram halda – þetta átti sér allt stað á samfélagsmiðlunum. Núna er greiður og opin vettvangur sem allir geta sameinast og tengst, til að koma sínum skoðunum á framfæri og þar með fá stuðning og styðja aðra líka. Vettvangur þar sem bókstaflega allir eru og þar sem auðvelt er að vekja athygli.

Aftur að Free The Nipple byltingunni. Núna eru tugir, ef ekki hundruð geirvartna og brjóstá á netinu sem voru sett þangað á forsendum eigendanna. Ég tel það ólíklegt að einstaklingarnir sem ákváðu að setja mynd af sér á netið muni sjá eftir því. Ég tel það líka ólíklegt að einhver muni geta notað þessar myndir gegn eigendunum á einhvern hátt. Það er líka því ég trúí á að við sem samfélag höfum tekið við kröfunni um frjálsar geirvörtur, líkamsfrelsi og virðingu. Auðvitað tala ég bara fyrir mig, en ég veit ég

er ekki ein. Það er fegurðin í samfélagsmiðlum og í rauninni eitt af því mikilvægasta í þessu öllu – við styrkjum hvort annað - við erum ekki ein! Við erum saman í þessari baráttu því saman erum við sterkust!

Sameinuð stöndum við

Ef við höldum þessu áfram þá mun þetta ekki hafa nein neikvæð áhrif á framtíðina. Rétt eins og fyrir 30 árum þá hefði þetta kannski ekki skipt það miklu máli, það var ekkert til að bylta. Nú höfum við stigið stórt skref og þá þarf bara að fylgja því eftir. Uppruni þessara byltinga er á samfélagsmiðlunum. Því að þrátt fyrir neikvæðar hliðar samfélagsmiðla getum við nýtt þennan kraft dreifingu í gagnstæðum tilgangi. Brotist undan þessari byrði og skömm, sýnt hvor öðru stuðning og tjáð skoðanir okkar. Netið og samfélagsmiðlar í dag hafa meira vald en ég held að margir átti sig á.

Þess vegna skiptir svo miklu máli að sjá að í netinu felast líka dásamleg tækifæri í til góðs og ills! Það er okkar að velja hvora áttina við viljum fara. Því er mikilvægt að gera sér grein fyrir þessu, þetta fer eftir nákvæmlega sömu leiðum. Með vitundarvakningu, fræðslu og umræðu um allar hliðar netsins, með áframhaldandi baráttu, opnari umræðu og aukinni samstöðu er fátt sem skyggir á unna sigra. Valið er okkar og tækifærið er í okkar höndum. Bókstaflega.

NÁÐU FRAM ÞVÍ BESTA MEÐ DALE CARNEGIE.

Kíktu á naestakynslod.is og sjáðu hvað aðrir
þátttakendur höfðu að segja um þjálfunina.

WWW.NAESTAKYNSLOD.IS

Tæknifræði (BS)

Fjölfaglegt og hagnýtt háskólanám sem veitir rétt til að sækja um lögverndað starfsheiti tæknifræðings. Námið heyrir undir Rafmagns- og tölvuverkfræðideild Háskóla Íslands og kennt á vettvangi Keilis. Boðið er upp á sérhæfingu í mekatróník hátæknifræði og orku- og umhverfistæknifræði.

Umsóknarfrestur er til 5. júní næstkomandi.

HÁSKÓLI ÍSLANDS
RAFMAGNS- OG TÖLVUVERKFRÆÐIDEILD

Keilir
Miðstöð vísinda,
fræða og atvinnulífs

Það tekur tíma að breyta hugsunar-hætti

Andrea Urður Hafsteinsdóttir er tvítug Garðabæjarmær sem stundar nám við Menntaskólann í Reykjavík. Þar er hún alveg á síðustu metrunum en bara stúdentsprófin alræmdu og ógurlegu eftir. Andrea hefur haft nóg að gera í MR en ásamt því að vera formaður leikfélagsins Frúardags tók hún þátt í Herranótt og skemmtipættinum Bingó. Ofan á þetta allt hefur Andrea glímt við erfið andleg veikindi en hún hefur lagt sitt að mörkum til þess að opna umræðuna um geðsjúkdóma hér á landi.

Anna Sigríður Jóhannsdóttir

Á laugardagsmorgni í mars hitti ég Andreu á Íðu bókakaffi á Vesturgötu. Það var ágætis veður svo við settumst við gluggann og ég spyr Andreu út í pistil sem hún skrifaði og birti á vefsíðunni kvídi.is. Í pistlinum segir Andrea frá þunglyndi sem hún hefur glímt við um árabil og vöktu opinská skrif hennar mikla athygli. Upprunalega skrifaði Andrea pistilinn fyrir sig sjálfa til þess að átta sig betur á því sem var í gangi. Hún ákvað síðan að birta hann í því skyni að hætta að skammast sín og hjálpa mögulega einhverjum í leiðinni. „Ég hugsaði bara; „Ókei, fokkit. Ég geri þetta.“ Síðan sendi ég sendi þetta inn. Ég get alveg viðurkennt að eftir það lokaði ég tölvunni minni og fór út í horn í tvo klukkutíma að grenja því ég sá svo mikið eftir þessu. Ég hugsaði að ég yrði vína-laus og fólk myndi bara líta á mig sem geðveiku stelpuna.“

Grein Andreu fékk vægast sagt mjög góðar viðtökur og höfðu margir í svipaðri stöðu samband við hana í kjölfarið.

„Margir að sögðu mér hvað þetta hefði hjálpað þeim og þá einhvern veginn varð þetta þess virði. Þó svo að það hafi verið ótrúlega erfitt að stíga svona skref þá var þetta þess virði.“

Örugglega meirihlutinn að glíma við einhverja kvíðaröskun

Andrea vildi opna umræðuna um geðsjúkdóma vegna þess hve algengir þeir eru. Hún segir það mikilvægt í bataferlinu að geta talað opinskátt um veikindi sín og telur aukna umræðu ýta undir það. Hún tók því vegna vel í það þegar Inspector Scholae, Hanna María, bauð henni að halda viku tileinkaða geðsjúkdómum.

„Það var líka eitt af því góða sem kom út úr þessu, þessi vitundarvakningavika gagnvart geðsjúkdómum. Hún gekk rosalega vel. Það sem skipti mig mestu máli var bara að það væri verið að halda þessa viku, ekki endilega hvað væri gert í henni eða hverjir væru að koma í hádegishléum. Bara það að það þessi vika væri haldin, það strax opnar fullt af umræðu um þetta. Það er örugglega meirihlutinn þarna í MR að glíma við einhverja kvíðaröskun, hvort sem þau vita það eða ekki.“

Í vikunni hélt Andrea upp á svið og hélt rúmlega fjórutíu mínútna erindi um baráttu sína við þunglyndi. Andrea viðurkennir að það hafi vissulega verið erfitt að standa svona fyrir framan alla skólafélagana, jafnvel það erfiðasta sem hún hefur gert.

„Mér leið mjög vel að hafa komið

þessu frá mér. Í kjölfarið á þessu var brjáláð að gera hjá skólahjúkrunarfræðingnum. Það voru svo margir sem tengdu mikið við það sem ég var að segja og fóru og reyndu að fá hjálp frá henni.“

Andrea hélt hliðstætt erindi í Verzlunarskólanum og vöktu báðar frásagnir mikla lukku en áhugavert þótti að í bæði skipti ríkti grafarþögn í salnum. Í erindinu þræðir Andrea í gegnum baráttu sína við geðsjúkdóma, frá byrjun til dagsins í dag.

„Þetta er rosa genetískt, veikindin mín. Mamma mín er með geðhvarfasýki þannig að allir læknar vilja greina mig með geðhvarfasýki en ég hef aldrei farið í einhverja svona manú. Hún var lögð inn þegar ég var barn og fyrir mér var það bara svona venjulegt að mamma væri alltaf liggjandi uppi í rúmi og svona. Þegar ég er tíu ára nær hún góðum bata og hefur bara verið rosa góð síðan. Þannig ég myndi ekki segja að það hafi eyðilagt æsku mína eða svoléiðis.“

Skildi ekki hvað var í gangi

Andrea hefur alltaf verið afar metnaðarfull og sett mikla pressu á sjálfa sig. Ásamt því að stunda krefjandi nám í MR byrjaði hún skólagönguna á því að æfa ballet samhliða fimm klukkustundir á dag, sex daga vikunnar.

„Þetta var mjög mikið og mér var farið að líða svo illa að ég hætti að lokum í ballet. Ég tengdi vanlíðanina við það og hélt að ef ég hætti þá myndi mér líða betur. Svo auðvitað gerðist það ekki. Á þessum tíma, á öðru árinu mínu var ég orðin rosalega veik en ég bara gerði mér ekki grein fyrir því. Mér fannst ég vera orðin rosalega löt og skildi ekki alveg hvað var í gangi. Þannig ég hugsaði með mér að þetta væri bara svona, ég væri bara að eiga slæman dag. Svo allt í einu er ég að eiga slæman mánuð.“

Andrea prófaði í kjölfarið að skera sig og varð fljótlega mjög háð sjálfsskaða. Hún man lítið eftir þessum tíma og segir tímabilið vera í svolitilli móðu.

„Ég var samt ekki að tengja við að það væri endilega eitthvað að mér, ég bara var að fá útrás fyrir þetta allt. Ég var orðin virkilega háð því. Ég var með svona rakvélarblað sem maður setur í rakvélar. Þetta er flugbeitt dæmi. Ég var alltaf með það á mér. Sama hvað. Ég fór út úr tíma inn á það í skólanum til að gera þetta.“

Vinkonum hennar leist ekki á blikuna og höfðu samband við skólahjúkrunarfræðing. Skólahjúkrunarfræðingurinn hafði samband við móður Andreu og það varð úr að þær fóru á bráðamóttöku geðdeildar. Þar fékk hún nokkur viðtöl hjá geðjúkrunarfræðingi en líðanin skánaði þó ekki. Andrea segir þessa fyrstu reynslu sína af geðheilbrigðiskerfinu vægast

Ég þarf að taka ákvörðun á hverjum einasta degi um það að í dag ætla ég að reyna að gera allt sem ég get til þess að láta mér líða betur.

Mér leið eins og öll beinin væru úr blýi. Ég gat ekki hreyft mig en ég gat hins vegar sofð rosalega mikið. Ég svaf allt þetta jólafrí. Ég var orðin þannig að ég gat ekki hlegið. Ég gat ekki grátið. Ég hafði engar tilfinningar. Ég var hætt að pirra mig á hlutunum. Mér var drullusama um allt. Ég var bara alveg dofin. Á hverju einasta kvöldi þegar ég fór að sofa óskaði ég þess að vakna ekki daginn eftir. Ég var það buguð að ég var ekki einu sinni að fara að gera neitt sjálf í því.“

Þrátt fyrir mikla vanlíðan mætti Andrea aftur í skólann eftir áramót, þó svo að það hafi reynst henni ómögulegt að einbeita sér.

„Ég var rosalega samviskusöm gagnvart skólanum, ég passaði mikið upp á mætinguna mína. Ég hugsaði með mér: „Ef ég dett út úr þessum skóla, þá er ég ekkert. Ég ætla ekki að verða einhver aumingi sem droppar líka út úr MR.“ Þannig ég lagði mikla áherslu á að mæta í skólann.“

Fimmtán skrítnustu dagar ævinnar

Þar sem einbeitingin var ekki til staðar nýtti Andrea tímann í kennslustundum til þess að skipuleggja eigið sjálfsvíg.

„Þar sem ég er rosa tillitssöm manneskja þá þurfti ég náttúrulega að hugsa um foreldra mína og vinkonur mínar. Þetta gat ekki verið of nálægt einhverju prófi í skólanum því þá gætu stelpurnar kannski ekki mætt. Þetta gat heldur ekki verið of nálægt einhverju afmæli eða einhverri veislu eða einhverjum sérstökum atburðum í lífi fólksins í kringum mig. Þannig ég þurfti auðvitað að finna einhverja dagsetningu. Á endanum fann ég hana og skipulagði þetta rosa vel. Það

var líka ekkert sem gæti fengið mig til að skipta um skoðun. Þetta var bara eitt-hvað sem ég var búin að sætta mig við og ég var eiginlega bara svolítið spennt að einhvern veginn geta klárað þetta. Vera bara búin að losna við þessa vanlíðan. Vera ekki lengur vesen fyrir fjölskylduna mína og vini. Ég hef náttúrulega ekki hlaupið maraþon en ég get ímyndað mér hvernig það er þegar maður er búin að hlaupa ótrúlega lengi og á einhverja nokkra kílómetra eftir. Þú ert ennþá að deyja en það styttest í að þú getir slakað á og að þetta sé bara búið. Þannig leið mér. Ákveðinn léttir kom yfir mig. Ég var ekkert stressuð eins og þegar ég var barn. Þá var ég rosalega hrædd við dauðann og allt sem honum tengdist. Parna var þessi hræðsla bara ekki til í mér.“

Vinkona Andreu tók eftir breytingu á henni og ráðfærði sig við skólahjúkrunarfræðinginn. Hún boðaði Andreu á fund til sín og fékk hana í kjölfarið til þess að leita aftur á bráðamóttöku geðdeildar. Andrea gerði það, meira bara til málamynda, en hún bjóst við því að vera send heim líkt og síðast. Sú varð ekki raunin.

„Það endaði á því að ég var lögð inn á deild og ég var þar í 15 daga. Það voru skrítnustu dagar ævi minnar. Fólkið þarna er mjög áhugavert. Ég fékk rosa-lega góðan lækni og sálfræðing sem hjálpuðu mér mjög mikið. Þegar ég kom út leið mér miklu betur. Ég var á allt öðrum stað og ég hef aldrei aftur farið á svona slæman stað en það koma slæmir dagar og ég er ekki ennþá orðin nógu góð.“

Fólk reynir að skilja

Þegar ég spyr Andreu út í viðhorfið gagnvart geðsjúkdómum í samfélaginu í dag segist hún sjálf hafa fengið mjög góð

viðbrögð við öllu sem hún hefur gert.

„Núna tala ég bara opinskátt um þetta. Ég segi til dæmis oft bara hreint út ef eitthvað minnir mig á geðdeildina, jafnvel þó ég sé að tala við einhvern ókunnugan. Og mér finnst fólk vera að reyna að skilja og vera umburðarlynt en maður sér alveg að það kemur ekki náttúrulega. Mér finnst það bara frábært. Þó að það skilji þetta ekki almennilega er það samt að einhvern veginn að reyna. Það náttúrulega tekur tíma að breyta hugsunarhætti.“

Í dag eiga stúdentsprófin hug hennar allan en Andrea hyggst taka sér ársfrí að þeim loknum. Árið ætla Andrea að nýta í að ná fullri heilsu en rúmlega eitt ár er síðan Andrea skrifaði pistilinn. Þykir mér það frekar góður mælikvarði á það hversu mikið ein manneskja getur áorkað á svo stuttum tíma. Að lokum segist Andrea vera á allt öðrum stað heldur en fyrir ári síðan en samt sem áður sé þunglyndi stanslaus barátta.

„Þetta er bara sjúkdómur. Þetta eru breytingar í heilastarfseminni sem láta mér líða svona. Þessi veikindi skilgreina mig ekki sem manneskju. Þunglyndi er barátta á hverjum einasta degi. Sama þó ég sé að eiga góðan dag þá kemur þetta alltaf upp á hverjum einasta degi. Hvert sem það snýr að því að vakna, mæta í skólann eða eitthvað annað, þá er það barátta. Ég þarf að taka ákvörðun á hverjum einasta degi um það að í dag ætla ég að reyna að gera allt sem ég get til þess að láta mér líða betur. Ég þarf að vera með gott hugarfar. Ég fæ auðvitað tímabil þar sem mér líður ömurlega en hina dagana er þetta líka barátta“.

Ég hugsaði með mér að þetta væri bara svona, ég væri bara að eiga slæman dag. Svo allt í einu er ég að eiga slæman mánuð.

sagt ekki góða en þrátt fyrir stöðugan sjálfskaða og talsverðar sjálfsvígshugsanir fékk hún þau skilaboð að ekki væri nauðsynlegt að hún kæmi í fleiri viðtöl, frekar en hún vildi.

Þrátt fyrir að þetta hafi verið ákveðinn skellur á Andrea góða fjölskyldu sem gafst ekki upp og fór hún því til bæði sálfræðinga og geðlækna ásamt því að prófa hin ýmsu lyf.

„Þó þú fáiir ekki góða hjálp til þess að byrja með þýðir það ekki að þú getir ekki fengið góða hjálp. Það þýðir bara að þú þarft að halda áfram að reyna, leita að fólki sem þú tengir við. Að finna sálfræðing virkar ekki á þann veg að þú bara labbir til næstu manneskju. Ef þér líkar ekki vel við sálfræðinginn, ef þú getur ekki talað við hann þá ferðu og finnur þér einhvern annan.“

Óskaði þess að vakna ekki daginn eftir

Á þriðja árinu í MR leið Andreu ennþá

mjög illa en reyndi þó allt hvað hún gat að dreifa huganum.

„Ég pældi ekkert rosa mikið í því. Það sem ég gerði þá og geri ennþá þegar mér líður illa, er að kaffæra mig í hlutum. Margir bara stoppa alveg og gera ekki neitt. Ég bara tek að mér ótrúlega mörg verkefni til að reyna trufla hugsanirnar. Reyni að staldrá aldrei við. Þetta er ákveðinn flótti.“

Í jólafríinu hægðist á öllu og þunglyndi versnaði snarlega. Allt sem Andrea var búin að vera að fordást magnaðist skyndilega upp og varð of mikið. Andrea leggur því ríka áherslu á það í fyrirlestrum sínum að leita sér aðstoðar um leið og líðanin byrjar að versna. Hún segist hafa lært af reynslunni að ekki sé sniðugt að biða eftir því að líða „nógu illa“ til þess að að fá hjálp. Þá taki bataferlið mun lengri tíma en ella.

„Það var einmitt ekki það sem ég hafði gert og barna um jólin gat ég ekki staðið upp úr rúminu. Ég var komin þangað.

Au Pair, Camp USA, Tungumálanám, Sjálfboðavinna, Work & Travel...

Vertu Au pair í USA, lærðu spænsku og dans á Kúbu, hjálpaðu til við að fjölga ljónum í Afríku eða starfaðu sem skíðaleiðbeinandi í ölpunum í Austurríki... taktu þátt í einum af okkar fjölmörgu spennandi verkefnum!

Afríka

Ameríka

Asía

Evrópa

Eyjaálfa

Nínukot
Work Study Travel

Síðumúli 13, 108 Reykjavík, s: 5612700, ninukot@ninukot.is, ninukot.is

Söngkeppni framhaldsskólanna 2016

Jóhannes Bjarki Bjarkason

Laugardaginn 9. apríl síðastliðinn fór fram hin árlega Söngkeppni framhaldsskólanna með miklum gleðibrag. Í aðdraganda keppinnar voru uppi deilur framhaldsskóla á landsbyggðinni um landfræðilega staðsetningu keppinnar. Keppnin var að þessu sinni haldin í Reykjavík og töldu nemendafélög framhaldsskólans á Laugum, Framhaldsskólans í Austur-Skaftafellssýslu, Menntaskólans á Tröllaskaga og Verkmennaskóla Austurlands keppendum vera mismunað eftir búsetu. Drögu þessir skólar sig úr keppninni. Samkvæmt SÍF var þátttökugjaldið 40.000 krónur og hefði kostnaður hækkað

um 110.000 krónur ef keppnin yrði haldin á Akureyri, eins og hefur verið gert áður.

Sigurvegarar þetta árið var hljómsveitin Nátsól úr MH. Nátsól stendur af þeim Elínu Sif Halldórsdóttur, Guðrúnu Ólafsdóttur og Hrafnhildi Magneu Ingólfssdóttur og fluttu þær lagið Hyperballad eftir Björk Guðmundsdóttur.

Vert er að benda á að Nátsól kom einnig fram á úrslitakvöldi Músíktílauna sem fór fram var sama kvöld.

Við hjá Framhaldsskólablaðinu óskum Nátsól innilega til hamingju með sigurinn og sömuleiðis öðrum keppendum keppinnar fyrir góðan flutning.

Háskólinn á Hólum

www.holar.is

Hagnýtt háskólanám

- Ferðamálafræði
- Viðburðastjórnun
- Fiskeldisfræði
- Reiðmennska og reiðkennsla

Tækifærin eru í okkar greinum

Hólaskóli - Háskólinn á Hólum

Hólum í Hjaltaðal 551 Sauðárkrókur
Sími 455 6300 holaskoli@holar.is www.holar.is

Háskólasamfélag með langa sögu
Hólar í Hjaltaðal er í sinn mikill
sögustaður og útivistarparadis.
Háskólinn á Hólum er lítill en
öflugur háskóli sem sinnir kennslu
og ramnsóknum á sviði ört
vaxandi atvinnugreina.

Litbrigði

Freyja
Kristinsdóttir

Mér líður einkennilega. Ég er ekki með sjálfri mér. Eitthvað er frábrugðið alsíða séreðli mínu en það reynist mér örðugt að aðgreina hvað það er. Ég skimast um innra með mér. Því fer víðs fjarri að mér líki við það sem sé. Ég er tóm skel. Ég er bara hérna. Ég er bara öðrum til trafala. Ég legg aftur augum og hlusta á minn eigin andardrátt. Ég dvelst í þögninni í mínútu... tvennar... þrennar. Hugsanlegt er, bara kannski, að mér missýnist. Kannski er ég ekki tóm, morkið holrými. Ég gægist inn á nýjan leik. „Halló?“, hvísla ég. Mín eigin huglitla rödd bergmálar lauslega til baka. Er þetta virkilega mín eigin rödd? Þetta er ógnvekjandi. Hvað er að ske? Hvar er ég stödd? Betri spurning væri; Hver í fandanum er þetta?

Það sem eitt sinn bjó aragrúi litbrigða innra með mér. Ég er litlaus. Ég er ekkert nema staður og tími. Hvert hafa allir litirnir mínir farið? Flegði ég þeim öllum? Var það af ásettu ráði eða fyrir slysi? Hugsanlega voru litunum mínum hrifsað af mér. Stolið. Litleysi jafngildir lífleysi.

Ég sakna míns gula, fjólubláa, rauða, bleika og jafnvel míns bláa. Án litanna minna er ég ekki nein. Ég er ekki til í raun og veru. Án litbrigða, hvernig geta aðrir séð mig í því ljósi sem ég vil og þarf að vera séð? Án litbrigða er ég í nágrenni dauðans. Er ég að deyja? Hver stimplaði mig með orðinu EXIT? Ég myndi fara og finna fleiri liti en það er ekki svona auðvelt. Enginn skilur bara litina sína eftir af handahófi á víð og dreif.

Ég þarf gulan. Gulur er hláturinn minn. Hann minnir mig á sumarsólina. Ég elska þegar heitir sólargeislarnir dansa á húðinni minni. Gulur minnir mig á að það eru óviðjafnanleg augnablik sem við lifum fyrir. Þessi andartök lífsins sem lætur okkur líða eins og á toppi tilverunnar! Gulur lætur mig brosa, vera þakkláta fyrir það sem ég er.

Ég sakna fjólublás. Þessi litur færir mér von. Hvað það líf að lifa án fjólublás! Engin von dag eftir dag, eftir dag. Það væri enginn tilgangur. Ég þarf að loða við fjólubláan eins og fleki sem þvælist einn í sjónum. Fjólublár er eins og gríman mín. Gríma sem ég þarfnast til þess að takast á við áskoranir.

Bleikur sér fyrir vernd minni. Bleikur er það sem ver mig frá ljóta slabbinu sem stöðugt er slett yfir mig. Ekki einungis á veturna. Það er til svo ríkulega mikið af slabbi. Ég er aldeilis heppin að verða fyrir því frekar iðulega. Góðu fréttirnar eru að slabb fæst að kostnaðarlausu. Bleikur er skikkjan mín með pallið sem glitra og hylur mér þegar ég þarfnast.

Bláum hefur verið svipt burt! Hver dirfist? Þetta er styrkurinn minn, blár. Persónutöfrar mínir og þróttur. Hvernig á ég að gefa öðrum? Ég get ekki einu sinni andað án þess að hafa bláa litinn minn. Blár er sem vatn, sem hlúir að þorsta sálarinnar.

Tár streyma niður. Ég depla augum. Þetta er ekki draumur. Þetta er hrottalegur raunveruleiki minn. Ég lít niður og skimast um innra með mér, enn á ný. Enn eru engir litir. Innra með mér er enn átakanlega svart. Það eru engir litir sem dansa um á mis. Aðeins dimmt holrými. Ég er vonlaust tómarúm. Eitthvað er að reyna að koma í ljós. Það er eitthvað mikilsvarðandi sem ég þarf að muna. Það skiptir máli. Án litbrigða, án litbrigða hvað?

Hví skipta litbrigði svo miklu máli?

Það tekur eitthver blíðlega um vinstri hönd mína. Ástúðlega er hvíslað að mínu vinstra eyra: „Ekki fara, vertu. Ég elska þig í dag, á morgun og að eilífu.“ Litleysi er lífleysi.

Gulur er hláturinn minn. Hann minnir mig á sumarsólina. Ég elska þegar heitir sólargeislarnir dansa á húðinni minni.

Litleysi jafngildir lífleysi.

Mótaðu þína framtíð á Bifröst

Kynntu þér spennandi, framsækið námsframboð og kennsluhætti Háskólans á Bifröst í einstöku námsumhverfi. Við bjóðum upp á hentugar íbúðir á hagstæðri leigu, leikskóla og góðar samgöngur við nálægan grunnskóla. Verslun, kaffihús og veitingastaður á staðnum ásamt líkamsrækt og persónulegri nánd við samnemendur og starfsmenn skólans.

Viðskiptasvið

- Viðskiptafræði - BS
- með áherslu á markaðssamskipti
 - með áherslu á ferðapjónustu
 - með áherslu á þjónustufræði

Félagsvísindasvið

- Heimspeki, hagfræði og stjórnmálafræði - BA
- Miðlun og almannatengsl - BA
- Byltingafræði - BA

Lögfræðisvið

- Viðskiptalögfræði - BS
- Viðskiptalögfræði með vinnu - BS
- Lögfræði - ML

Háskólagátt

Undirbúningur fyrir háskólanám

Allt grunnnám á Bifröst er einnig kennt í fjarnámi.
Nánari upplýsingar á bifrost.is

HÁSKÓLINN Á BIFRÖST
- hvar sem þú ert og hvert sem þú stefnir

Afhverju Free the Nipple?

**Sóley
Sigurjónsdóttir**

Fyrir nokkrum vikum síðan, nánar tiltekið þann 26. mars héldum við Íslendingar upp á afmæli brjóstabyltingarinnar. Ári áður hafði kjarnakonan Adda Þóreyjardóttir Smáradóttir birt mynd af sér berbrjósta á samskiptamiðlinum Twitter. Hún tók myndina fljótlega niður eftir að nokkrir aðilar fóru að gera lítið úr henni og kalla hana nöfnum eins og athyglissjúka hóru. Það sem Adda hafði hins vegar ekki hugmynd um var að þrá hennar til að leiðrétta kynbundna mismun í samfélaginu var eitthvað sem hafði blundað í mörgum á Íslandi og í kjölfarið tóku hundruð íslenskra kvenna og manna að birta myndir af sér berbrjósta Oddu til stuðnings og til að vekja athygli á misréttinu. Það sem svo margir voru sammála um en enginn þorði að gera varð allt í einu að yfirþyrmandi réttlætiskennd og samstöðukrafti. Ansi mörgum brjóstum síðar er merkilegt að sjá viðhorfsbreytinguna sem þetta hefur valdið hjá fólki. Fyrir ári síðan voru margar stelpur sem langaði að taka þátt, en leið illa með það að vita ekki hvaða afleiðingar það gæti haft. Í ár var Twitter morandi í stelpum sem víðurkenndu að þær hefðu ekki þorað í fyrra, en byltingin hefði haft áhrif á virðingu þeirra fyrir eigin líkama og nú stóðu þær upp fyrir sjálfri sér og tóku valdið í eigin hendur.

Ég held að þetta hafi verið eitthvað sem hafi blundað í mörgum á Íslandi; ekkert endilega frelsun geirvörtunnar heldur einfaldlega þrá til að breyta einhverju varðandi kynjamismun. Svo þegar ein ung stelpa er rökkuð niður af nokkrum einstaklingum fyrir að sýna líkama sinn, líkamspart sem hefði ekki þótt neitt mál ef hún hefði verið strákur, sprakk bóla sem var orðin ansi þrútin.

En ef mér finnst brjóst bara vera sexy?

Sumir hafa áhyggjur af því að kynlíf verði

ekki jafn spennandi ef allir sjá allt í einu geirvörtur út um allt. En brennipunkturinn liggur á því að setja hlutina í rétt samhengi. Við viljum ekki að mynd af stelpu ber að ofan í sólbaði geti verið notuð gegn henni í kynferðislegum tilgangi þar sem ætlun hennar er hvorki að vera kynþokkafull né að myndin sé notuð í það. Kona með barn á brjósti er heldur ekki klám. Það er falleg og eðlileg stund og tengist klámi ekki á neinn hátt. Það að brjóst í samhengi sem þessu séu tengd við kynferðislegan atburð segir okkur að það sé eitthvað mjög mikið að. En

með því að leiðrétta þá hugmynd okkar um hvenær eitthvað sé kynferðislegt og hvenær ekki erum við að taka það vald tilbaka að hægt sé að nota þetta gegn okkur. Við ráðum sjálf hvenær við viljum vera kynþokkafull og ég held að það sé mjög erfitt að láta brjóst hætta að vera það í rétta samhenginu, rétt eins og að karlmaður sem er að fara að stunda kynlíf er kynþokkafullur hvort sem hann er með eða án fata.

Hvíti vestræni feministinn að bjarga heiminum?

Brjóstabyltingin er rökvis á Íslandi árið 2016 þar sem að klámvæðingin stjórnar mörgu af því sem við sjáum og gerum. Þess vegna viljum við vekja athygli fólks á því hvernig hægt sé að skoða hvar misréttið endurspeglast í samfélaginu. Það þarf nýja sýn, nýja byltingu með öðrum áherslum til að vonandi nýtt fólk taki upp kynjagleraugun. Það er svo auðvelt fyrir okkur að segja að Ísland sé eitt þeirra landa sem er hvað lengst komið hvað varðar kynjajafnrétti, en við eigum samt svo mikið eftir! Við vitum að við erum ekki fyrstar í heiminum til að reyna að koma upp með byltingu sem þessa. Við erum undir miklum áhrifum frá konum víðast hvar í heiminum og ráðumst á það misrétti sem okkur finnst endurspeglast best í okkar samfélagi. Allar litlar breytingar sem eiga sér stað í okkar samfélagi skipta máli í heildarmyndinni og

þannig sendum við baráttuandann áfram út í heim og vonumst til að hann hafi áhrif annars staðar þar sem annað fólk geti breytt því sem er víðeigandi fyrir sinn stað og tíma. Brjóstabyltingin snýst því ekki bara um að frelsa brjóst í sundlaugum Íslands. Hún er táknræn barátta að ráðast að því misrétti sem er sýnilegast á hverjum stað og stund.

Hvert er framhaldið?

Bylting verður ekki til á einni nóttu. Við vöknudum ekki upp þann 27. mars árið 2015 sannfærðar um að nú væru öllu lokið og geirvartan væri frjáls. Hins vegar veit ég að við náðum að breyta hugarfari marga varðandi þetta málefni og skapa mikilvæga umræðu. Til þess að breyting geti átt sér stað í samfélagi þarf fólkið að taka eftir vandamálinu og þá er smám saman hægt að breyta hugarfari, en til þess þarf bæði þátttöku og tíma. Þess vegna er mikilvægt að halda áfram að minna á málefnið, varpa því fram á mismunandi hátt og láta fólk taka eftir því og taka þátt í því. Framtíðin er klárlega sú að það þurfi ekki að halda sérstaka viðburði til þess að hvetja fólk til að skoða val sitt, en við munum halda þeim áfram þar til þetta er orðið fullkomlega eðlilegt. Það er komin sprunga í glerþakið en við þurfum að halda áfram að stappa á því þar til það brotnar.

Hvernig getur þú tekið þátt í Free the Nipple?

Nú þegar það eru engir sérstakir Free the Nipple viðburðir í vændum þá er byltingin samt ekki í dvala. Við vitum að margir vilja taka þátt en vita ekki hvernig. Þess vegna tókum við saman nokkra hluti sem þú getur gert til að sýna Free the Nipple samstöðu í þínu daglega lífi.

Nipplaces

Hálsmen sem lítur út eins og brjóst og fæst á 1500kr á Kaffi Vinyl. Við hönnuðum hálsmenin til þess að vekja athygli á málefninu, en allur ágóði rennur til TABÚ sem eru feminísk samtök sem beina sjónum sínum að margþættri mismunun gagnvart fötluðu fólki – þar á meðal þeirri staðreynd að fatlað fólk verður oft fyrir kynferðislegu ofbeldi sem er þaggað niður í.

Sunnudagssund

Á fésbókinni er hópur sem heitir Sunnudagssund og Freyja Björt Árdal stendur fyrir. Hópurinn hittist á hverju sunnudagskvöldi í Laugardalslauginni og er hvatning fyrir fólk að mæta eins og því sýnist í sund. Með því einu að mæta þá sýnir þú samstöðu!

Svar við report

Ef til dæmis mynd sem þú setur á vefinn er tekin út vegna þess að hún samræmist ekki skilmálum miðilsins, ekki hika við að svara þeim! Því fleiri ábendingar sem við sendum til leiðréttingar því líklegra er að þessu verði breytt. Hvert lítið skref er skref í rétta átt – og mynd af móður með barn á brjósti er ekki sambærileg hálfnakinni klámstjörnu.

Ef þú ert með hugmynd um hvað Free the Nipple-hreyfingin eigi að gera, langar að halda viðburði tengda því eða einfaldlega komast í samband við okkur ekki hika við að hafa samband! Þú getur sent tölvupóst á freethenippleiceland@gmail.com

Mætti ég tala meira um það ef ég væri með typpi?

**Ingigerður
Bjarnís Ágústsdóttir**

Langalangangömmur okkar voru fordæmdar fyrir greddu sína. Þegar þær voru uppi flokkuðu læknar sjálfsfróun og kynlöngun kvenna sem geðveiki og töldu að hún gæti jafnvel leitt þær til dauða. Snípurinn var talinn orsök alls ills. Ýmsar aðferðir voru því notaðar til að fjarlægja eða eyðileggja snípa ungra stúlkna. Þeir voru til dæmis brenndir með glóðheitu jární, auk þess sem fyrsta hlutverk röntgengeisla í læknisfræði var að eyðileggja þá. Ég fæ illt í snípinn við tilhugsunina. En það sem verra er, limlestingar á kynfærum kvenna eiga sér stað enn þann dag í dag. Brotið hefur verið á mannréttindum tvö hundruð lífandi kvenna þar sem þær hafa verið umskornar og þar með sviptar öllu sínu kynfrelsi.

Ég er fegin að vera ekki langalangalangamma mín. Ég er fegin að búa ekki í einu þeirra þrjátíu ríkja þar sem umskurður kvenna er framkvæmdur. En ég er ekkert sérlega fegin að vera ég. Ég hins vegar vona að barnabarnið mitt verði fegið að vera það. Ég afsaka ef ég hljóma eins og algjör forréttingdaseggur. Mér finnst ég heppin að búa í samfélagi þar sem pikan mín er örugg, þannig séð. Ég get fróað mér og gælt við píkuna mína að vild, en það er eitt sem angrar mig. Mér líður stundum eins og ég megi ekki tala jafn mikið um það og ef ég væri

með typpi. Mér líður líka eins og sumar kynsystur mínar geri sér ekki fullkomlega grein fyrir því að uppspretta kynferðislegrar ánægju þeirra er í þeirra eigin höndum og að þær þurfi ekki að reida sig á aðra, hvað þá aðra með typpi, til að fullnægja sér. Ég veit að ég er ekki ein á þessari skoðun.

Ég vil að við nýtum stöðu okkar betur. Við vitum að það að vera kynverur er kjarni tilveru flestra okkar, óháð kyni. Við vitum að sjálfsfróun getur verið grundvallaratriði þegar kemur að því að þekkja okkur sjálf og að elska okkur sjálf. Hvers vegna er viðhorf okkar þá ekki það sama í garð allra kynja þegar kemur að sjálfsfróun? Sjálfsfróun þarf hvorki að vera feimnismál eins né neins. Það er okkur flestum eðlislægt að sækja í nautnir og því ættum við öll að eiga jafn auðvelt, óháð kyni, með að njóta kynlífs eins og okkur langar til, hvort sem það er með öðrum eða okkur sjálfum.

Kvikmyndir spegla hugmyndir samfélagsins oft á tíðum. Hvað dettur ykkur í hug þegar þið hugsið til sjálfsfróunar kynja í kvikmyndum? Það fyrsta sem mér dettur í hug þegar ég hugsa um karlkynið fróa sér í kvikmyndum er Jim Levenstein í American Pie að fróa sér yfir klámmyndaleikkonu, þar sem kynþokki hennar er í aðalllutverki, ekki hann sjálfur. Á sama tíma þegar ég hugsa um kvenkynið fróa sér í kvikmyndum dettur mér í hug Natalie Portman í The Black Swan. Þar fróar hún sér hálfsofandi yfir hugarórum sínum þar sem

hún sjálf og hennar kynþokki er í aðalllutverki. Þegar hún vaknar verður hún sakbitin. Þetta eru einungis tvö dæmi, en mér finnst þau gefa nokkuð skýra mynd af því hvernig sjálfsfróun birtist í kvikmyndum, að minnsta kosti þeim sem ég hef séð. Sjálfsfróun karlkynsins birtist sem sjálfgefin og þeir þurfa lítið sem ekkert að velta fyrir sér kynþokka sínum á meðan henni stendur, á meðan sjálfsfróun kvenkyns felur í sér meira umstang og að þær leggi upp úr því að vera kynþokkafullar. Kvikmyndirnar ýta undir það að strákar tali um það hve fyndið er að rúnka sér á meðan stelpur gera það ekki. Þetta er ekki einungis í kvikmyndum, heldur alls staðar í kringum okkur! Það er því ekki bara slæmt að konum líði sem svo að þær eigi ekki að fróa sér og tala um það, heldur einnig að körlum líði sem svo að þeir eigi að fróa sér og státa sig af því.

Við getum nýtt stöðu okkar betur. Við getum stuðlað að viðhorfsbreytingu í samfélaginu. Sumt fólk vill fróa sér, annað ekki. Það hefur nákvæmlega ekkert með kyn þess að gera. Spyrjum okkur spurninga og aðlögun orðræðu okkar að því sem við viljum standa fyrir. Viljum við hvetja til þess að fólk hagi sinni sjálfsfróun eftir kyni? Eða viljum við hvetja til kynfrelsis óháð kyni, taka tillit til ólíkra langana fólks og hafa jákvætt hugarfar í garð sjálfsfróunar, alltaf?

Penninn/
Eymundsson

Ævintýraferðamennska

Átta mánaða leiðsögunám á háskólastigi í ævintýraferðamennsku þar sem helmingur námsins fer fram víðsvegar um í náttúru Íslands. Námið er á vegum Thompson Rivers University og unnið í nánú samstarfi við leiðandi aðila á sviði affreyningar- og ævintýraferðamennsku. Kennt á ensku, alþjóðleg réttindi og miklir atvinnumöguleikar.

Umsóknarfrestur er til 13. júní næstkomandi.

THOMPSON RIVERS
UNIVERSITY

Keilir
Miðstöð vísinda,
fræða og atvinnulífs

Ætlar þú í háskóla?

Senn kemur vor með sínum tilheyrandi nýstúdentum. Dauðfegnir taka þeir við skírteinunum og skála síðan í kampavín við fjölskylduna áður en örvæntingin grípur þá. Hvað er næst? Á ég kannski bara að vinna? Hvað með lýðháskóla? Á ég að fara í framhaldsnám? Ef ég fer beint í háskólanám, hvaða háskóla á ég að velja? Já, þegar stórt er spurt er yfirleitt fátt um svör. Eftir hátt í fjórtán ára rútínu getur virst yfirþyrmandi að hafa um svo margt

að velja. En þrátt fyrir að margir þrái ekkert heitar en smá pásu og rótleysið sem fylgir frelsinu eru alltaf einhverjir dugnaðarforkar sem ákveða að halda beint í framhaldsnám. Ef þú ert í hópi þeirra síðarnefndu er þessi grein fyrir þig!

Ég hafði samband við þrjá einstaklinga sem voru á sama stað og þú fyrir ári síðan. Þau ákváðu öll að fara beint í framhaldssnám og geta vonandi gefið þér smá innsýn í lífið í hverjum skóla fyrir sig.

Anna Sigríður Jóhannsdóttir

Þorgeir K. Blöndal,

nemi í grafískri hönnun við Listaháskóla Íslands

Afhverju LHÍ?

„Eftir áramótin 2014–2015 fór ég að hugsa meira út í hvað ég vildi gera eftir Verzló. Mig langaði mikið að taka mér árs hlé og sækja eftir það um skóla erlendis. En á síðustu stundu ákvað ég að sækja um grafíska hönnun í LHÍ. Ástæðan fyrir því að ég valdi LHÍ var sú að hann er eini skólinn á Íslandi (af minni vitund) þar sem hægt er að fá Bachelor gráðu í grafískri hönnun.“

Hvernig finnst þér kennslan?

„Kennararnir eru jafn mismunandi og þeir eru margir. Stundum þarf maður að fara til kennarans og sækja viskuna en yfirleitt þá er kennslan mjög góð. Þar sem það eru fáir í hverjum árgangi, 20 á mínu sviði, fær maður góða kennslu. Annars lærir maður oft mest á samnemendum sínum.“

Hvernig finnst þér félagslífið?

„Hvað mig varðar þá hefur það verið mjög fínt. Getur farið eftir hversu mikið bekkurinn er til í að leggja upp úr félagslífinu. Annars hefur af einhverjum ástæðum ávallt hitt þannig á að ég þarf að vera annars staðar þegar stærstu viðburðirnir hafa átt sér stað.“

Kostir og gallar?

„Fyrir mig, að koma beint úr Verzló, er mjög mikil breyting á hvernig kennsla og nálgun allra verkefna er. Mér finnst mjög gaman að oft getur maður gert nánast hvað sem er á meðan hægt sé að styðja og útskýra verkið. Það er kostur. En ef ég á að nefna galla þá væri það að prentverkstæðið sjálft sé ekki í sömu byggingu og stúdíó grafískrar hönnunar.“

Margrét Björg Arnardóttir,

nemi í verkfræði við Háskóla Íslands

Afhverju HÍ?

„Ég valdi HÍ því hann er talinn vera mjög góður skóli á alþjóða-grundvelli og er kominn mjög framarlega á ýmsum sviðum.“

Hvernig finnst þér kennslan?

„Fyrstu áfangarnir í verkfræðinni eru kenndir í stórum hópum, alveg upp í 300 nemendur. Þrátt fyrir þennan fjölda þá finnst mér kennslan góð og kennarar frábærir. Hverjum stórum áfanga er skipt niður í minni hópa fyrir dæmatíma og þar gefst manni tækifæri á að spyrja nemendur sem eru komnir lengra í náminu út í námsefnið og getur það verið mikill kostur þar sem þeir útskýra oft á þann veg sem maður skilur vel.“

Hvernig finnst þér félagslífið?

„Félagslífið er rosalega gott, vísindaferðir eru nánast vikulegir viðburðir og svo margt inni á milli svo sem Októberfest, árshátíðir og skíðaferðir. Stúdentakjallarinn er síðan oft með skemmtilega viðburði á sínum vegum.“

Kostir og gallar?

„Kostir eru svo margir en ef ég þyrfti að velja þrjá myndi ég segja; félagslífið, staðsetningin og fjölbreytileikinn. Þegar ég hugsa um galla þá kemur bara ekkert fljótt upp en líklegast myndi ég telja það galla hvað sætin í Háskólabíó eru þægileg því það er svo auðvelt að sofa í þeim.“

Andrea Björnsdóttir,

nemi í viðskiptafræði við Háskólann í Reykjavík

Afhverju valdirðu HR?

„Ég valdi HR af því að mér leist best á hann. Mig langaði að taka eitthvað meira en bara viðskiptafræði, eins og lögfræði eða tölvunarfræði með viðskiptafræðinni. Þess vegna valdi ég HR. Mér fannst algjör snilld að ég geti tekið annað fag sem aukagrein og þarf þá aðeins eitt ár í viðbót eftir BS í viðskiptafræði til þess að fá aðra gráðu þá í lögfræði eða tölvunarfræði.“

Hvernig finnst þér kennslan?

„Kennslan er frábær og virkilega persónuleg sem mér finnst mikill kostur. Það eru persónuleg samskipti á milli nemanda og kennara og alltaf hægt að leita til þeirra ef eitthvað er. Mér finnst kennararnir alltaf boðnir og búnir til þess að gera allt fyrir mann og mjög aðgengilegir. Maður upplifir sig ekki týndan í fjöldanum þrátt fyrir að það séu tæplega 200 manns í viðskiptafræði, heldur eins og kennarinn vilji að maður nái árangri.“

Hvernig finnst þér félagslífið?

„Félagslífið er frábært í alla staði. Það er alltaf eitthvað að gerast. Hverja einustu helgi eru vísindaferðir eða party.“

Kostir og gallar?

„Mér finnst gott hvað HR er tæknivæddur. Allir fyrirlestrar og efni fer inná netið þannig þú getur alltaf nálgast það aftur ef þú missir af. Það er kostur. Ég hef ekki enn fundið neina galla við skólann.“

RKÍ

Um trans og tví- hyggju

Viðtal við Öldu Villiljós

Alda Villiljós situr í stjórn Trans Íslands OG var í trúnaðarráði Samtakanna '78 á síðasta ári. Hán lærði ljósmyndun í London og bjó þar og í Stokkhólmi í um 6 ár en flutti heim fyrir c.a. 2 árum. Það var einmitt þá sem hán stofnaði Kynsegin Ísland til að vera með stuðningsnet með og fyrir kynsegin fólk. Síðan hán flutti heim hefur hán ýmist verið í allskonar hinsegin aktívisma og að vinna í að hasla sér völl sem ljósmyndari. Þann 6.apríl settist ég niður með Öldu á Loft Hostel í létt spjall yfir kaffibolla.

Eva Dröfn
Guðmundsdóttir

Íslenskan er rosalega kynjað tungumál annað en tungumál margra annarra þjóða. Alda nefnir dæmi um þegar hán bjó í Svíþjóð og notaðist við fornaðnið „hen“ og þegar hán bjó í London og notaðist við „they“ og önnur ókynjuð fornöfn. Fornafnið „hán“ kom fyrst fram á sjónarsvið íslenskrar tungu í kjölfar heimkomu Öldu en hán og kunningi hás lögðu það til í sameiningu: „Þegar ég var að byrja að hugsa um það að flytja heim haustið 2013 þá var ég að velta ýmsu fyrir mér og þá allra helst allskonar hinsegin orðum og orðnotkun. Ég setti upp lista á facebook af orðum um allskonar! Ég vissi ekki hvort það væri eitthvað orð til um pankynhneigð eða akynhneigð eða kynsegin eða neitt af þessu! Svo ég setti upp þennan lista á facebook og fékk vini mína til að deila þessu og kommenta, og mikið af fólki var með allskonar hugleiðingar um málið. Ég og kunningi minn; Reynir Örn, komum upp með hán svolítið saman. Hann stakk upp á því og svo komum við með beyginguna saman. Í kjölfar þess sendi ég grein inná knuz.is um þetta fornafn og afhverju það væri mikilvægt að koma með svona fornafn inn í málið. Eftir það frétti ég af því að það væru til fornöfn sem væri verið að nota í svolítið minni hópum, sem eru hín, hé, þau og það og svo hán, og þá fór ég að leita eftir fleira kynsegin fólki, stofnaði hóp á facebook og svona, búa til tengslanet og tala saman um hlutina.“ Kynsegin Ísland hefur verið aðildafélag að Trans

Íslandi frá því í fyrra. Að sögn Öldu er Samtökin '78 að nokkru leyti eins og regnhlífafélag fyrir mikið af aðildafélögum sem í rauninni starfa sjálfstætt en eru með aðgengi að húsnæðinu, heimasíðunni og allskonar öðrum hlutum sem samtökin sjá um. Trans Ísland býður stuðning og fræðslu og eru vægast sagt brautryðjenda samtök sem hafa fært margt til

betri vegar síðustu ár. „Þangað til í fyrra var Trans Ísland miklu meira svona tengslanet og félagshópur, meira svona kaffihittingar og spjall til að koma fólki saman, en núna á síðasta ári og það sem við munum halda áfram með stjórnin er meira út á við - koma með fræðslu fyrir aðra. Það er rosalega mikilvægt að hitta fólk sem hugsar svipað og er að upplifa eitthvað í líkingu við það sem þú ert að upplifa. Þannig að það er ótrúlega mikilvægt að vera með stuðningsnet og samtökin bjóða uppá það algjörlega. Við erum t.d. með aðstandendafund í kvöld fyrir aðstandendur trans fólks! Svo við erum miklu meira að líta út á við og erum meira pólitísk í rauninni. Svo það er aðeins að breytast fókúsin hjá okkur núna af því að það er aðeins sjald-

gæfara að trans fólk missi alla sína fjölskyldu og vini við það að koma út, þó það gerist auðvitað, og þess vegna hefur það kannski ekki alveg jafn mikla þörf fyrir þetta tengslanet, þó við höldum því auðvitað áfram uppi.“ Alda segir mér frá helstu baráttumálum Trans Íslands sem eru m.a. að berjast fyrir því að ekki sé verið að troða á mannréttindum trans einstaklinga. „Við erum að berjast fyrir breytingu á viðhorfum bæði meðal almennings og innan lækna-stéttarinnar. Einu löginn sem beint varða trans einstaklinga eru þau að trans einstaklingar geti „sótt um“ að komast í kynleiðréttingarferli. Það er semsagt ekkert sem að tryggir það að þú komist í ferlið svo er bara teymi á landspítalanum sem... Æ ég vil ekki segja að það sé geðþóttaákvörðun en þú þarft að einhvernvegin sanna það fyrir þeim að þú sért trans. Það hefur reyndar margt breyst á síðustu árum, en það er ekkert rosalega langt síðan þetta teymi og

Það er rosalega mikilvægt að hitta fólk sem hugsar svipað og er að upplifa eitthvað í líkingu við það sem þú ert að upplifa.

Þetta kerfi í rauninni gerði ráð fyrir því að allir trans einstaklingar væru binary, t.d. að allar trans konur ættu að vera „fullkomnar konur“. Þú þurftir að fara í dömupjálfun og tala rétt og hreyfa þig rétt þannig að það eru alveg frekar nýjar sögur sem eru rosalega slæmar en samt sem áður á síðustu tveimur árum hefur orðið mjög mikil viðhorfsbreyting sem er mjög mikið Trans Ísland að þakka!“

31.mars er alþjóðlegur dagur sýnileika trans fólks en hann snýst m.a. um hvernig síð fólk geti verið samherjar og stuðningsfólk trans fólks. Alda segir það mikilvægasta í rauninni vera að sækja sér þekkingu, sem er ótrúlega auðvelt t.d. internetinu. „Svo er líka bara ótrúlega mikilvægt að spyrja einstaklinga frekar en að gera ráð fyrir því að sama reglan gildi fyrir alla, það eru allir rosalega misjafnir, sérstaklega þegar það kemur að kynsegin einstaklingum með fornöfn og svoleiðis. Það er alltaf rosalega mikilvægt að spyrja einstaklinginn í staðinn fyrir, „Já, þú skilgreinir þig svona, þá hlýt ég að mega tala svona um þig ...“ Svo þetta er alltaf rosalega einstaklingsbundið og við verðum að spyrja einstaklinginn. Þú getur líka aflað þér mikillar grunnþekkingar, það er rosalega einfalt, það er hægt að fara inná heimasíðu Trans Íslands sem er bara transisland.is, það er hægt að hafa samband, spyrja spurninga og spurningar eru alltaf betri en að gera ráð fyrir einhverju.“ Hún ítrekar mikilvægi þess að hlusta, leita sér þekkingar og spyrja.

Rétt eins og Trans Ísland eru regnhlífasmættið þá er það að vera trans regnhlífahugtak. „Það er rosalega misjafnt fyrir mismunandi fólk. Svona basic hugmyndafræðin er það að það kyn sem þér er úthlutað við fæðingu er á skjön við það kyn sem þú upplifir í þínum líkama og í þér.“

Alda segir mér frá bæði því að vera binary trans og að vera non-binary trans sem eru í rauninni önnur regnhlífahugtök undir trans regnhlífahugtakinu. „Þetta eru í rauninni fullt af regnhlífahugtökum. „Binary trans“ er fólk sem var úthlutað karlkyni við fæðingu en upplifir sig kvenskyns og fólk sem var úthlutað kvenkyni við fæðingu en upplifir sig karlkyns. Síðan er „non-binary trans“ eða kynsegin sem nær yfir alla sem upplifa kyn sitt einhvernvegin á skjön við þessa tvíhyggju – karlkyn og kvenkyn. Það er rosalega mikið af mismunandi hugtökum, þú getur upplifað þig sem ekkert

kyn, tvö, þrjú, fjögur, sem eitthvað allt annað kyn heldur en karlkyn og kvenkyn og það er alveg ótrúlega mikið. Ég var að skoða vefsíðu um daginn sem var með mismunandi fána fyrir mismunandi kynhneigðir og kynvitundir og þeir voru alveg 100 talsins og ég var bara vá ég hef ekki heyrt um meirihlutann af þessu! Því fólk bara býr til sinn eigin kassa því kassarnir sem eru til, bara karl- og kvenkyns, bara passa ekki!“

Á Íslandi er mismunun eftir kynvitund óheimil skv. hegningarlögum – þ.e. að á Íslandi er óheimilt að mismuna trans og kynsegin fólk, samt verður það því miður oft fyrir ofbeldi „Ég veit um dæmi um trans fólk sem hefur orðið fyrir líkamlegu og andlegu ofbeldi, sem hefur hrökklast útúr íbúðunum sínum því það var fólk í íbúðunum í kring sem lét þeim líða eins og þau væru ekki örugg heima hjá sér. Ég meina það er rosalega mikið um bæði andlegt og líkamlegt ofbeldi, netofbeldi, allskonar svona.“

Mismunun leynir sér á ýmsum öðrum grundvöllum sem margir gera sér ef til vill ekki grein fyrir „Kynjaskipt klósett t.d. og allskonar daglegt sem er alltaf að yta manni, maður þarf að velja hvort maður ætli á kalla- eða kvennaklósettið, maður þarf að velja hvort maður vilji versla í karla- eða kvenfatadeildinni, og allskonar svona lítill dæmi sem yta alltaf aðeins á mann. Það er alltaf eins og verið sé að klípa smá í mann. Þetta er rosalega erfitt fyrir þennan hóp af fólkum en væri rosalega auðvelt að laga svo það væri ekki verið að mismuna neinum.“

Margt hefur áunnist á síðustu árum en enn er margt sem má betur fara.

Að lokum talar Alda um úrelta kynjakassa og mikilvægi stuðningsnets. „Ég held að kynjakassarnir – karl og kvenkyn – séu búnir að minnka svo rosalega mikið á síðustu árum og áratugum að í rauninni þá passar enginn lengur í þá! Það er enginn sem uppfyllir alla „checkboxana“ í þessum kössum. Ég held að ungt fólk nú til dags sé rosalega mikið að hunsa þessa kassa og segja bara, „heyrdú ég passa ekki í þá ég ætla bara að búa til minn eigin kassa.“ Kannski verður kyn minna mikilvægt fyrir marga því þú hugsar „ei ég passa hvorteder ekkert í þessa kassa, ég ætla bara að vera ég“ en fyrir aðra verður kyn ennþá meira mikilvægt því þú þarft kannski stuðningsnet og að vita að það sé einhver til sem er eins og þú.“

BANDARÍKIN • KANADA • ENGLAND • SKOTLAND • ÍTALÍA • SPÁNN • ÞÝSKALAND

Háskólanám erlendis

Lingó er umboðsaðili á Íslandi fyrir fjölmarga alþjóðlega fagháskóla á sviði skapandi greina, sem allir eru í fremstu röð á sínu sviði.

Í boði er hagnýtt nám, sem sameinar frumkvæði, hugmyndir og tækni og er í góðum tengslum við alþjóðleg fyrirtæki.

Nemum í þessum skólum gefst einstakt tækifæri til að kynnast suðupotti hugmynda, með stefnum og straumum víða að úr heiminum og kennarar eru reyndir fagmenn og sérfræðingar.

Háskólanám erlendis í hönnun, markaðsfræði, sjónlistum, stafrænni miðlun, stjórnun, sviðslistum, eða tísku opnar einnig möguleika á að hitta „rétt“ fólk og komast áfram á alþjóðlegum markaði.

OPIÐ fyrir umsóknir

MÁLAMIDLUN

KYNNTU ÞÉR MÁLIÐ • SÍMI 562 2220 • WWW.LINGO.IS

KOMDU Í FÓTBOLTA

PÓLÍTÍSKT ÁSTAND Á ÍSLANDI Í DAG

Jóhannes
Bjarki Bjarkason

Síðastliðið misseri hafa umræðufundir á vegum stjórnmálafræðinema verið haldnir í Háskóla Íslands. Umræðufundirnir bera yfirskriftina Hvað er að fréttu? og eru þeir í umsjón Álfrúnar Perlu Baldursdóttur og Bjarka Hjörleifssonar. Reynt er að halda fundina vikulega og er umræðuefnið ætíð tengt málefnum sem eru að gerast í samfélaginu hverju sinni. Ég kíkti á fund stjórnmálafræðinema í miðju pólitísku ófremdarástandi á Íslandi. Umræðuefnið að þessu sinni var um fyrrverandi forsætisráðherra Íslands, Sigmund Davíð Gunnlaugsson.

Ég mætti seint á fundinn og þegar að fundarstaðnum var kominn sátu fundargestir hljóðir að horfa á beina útsendingu RÚV af Bessastöðum. Snemma var ljóst að fundargestir voru æstir í umræðuna og var fljótlega beðið um að lækka í útsendingunni svo umræður gætu hafist.

Pólitískt ófremdarástand

Pólitíska ástand þessarar vorbyrjunar hefur, eins og mörgum er kunnugt um, verið í algjörrri ringulreið. Í kjölfar leka Panamaskjalanna hafa raddir sem heimta afsögn Sigmundar Davíðs og Bjarna Benediktssonar verið háværar og sést það á þeim fjölmörgu mótmælum sem haldin hafa verið.

Þegar þetta er ritað er ljóst að Sigmundur Davíð hefur sagt af sér, tekið sér þingsæti sem formaður Framsóknarflokksins og ákveðið að taka sér frí. Sigurður Ingi Jóhannsson er núverandi forsætisráðherra og einu breytingarnar sem gerðar hafa verið á ráðherraskipin eru þær að Gunnar Bragi Sveinsson, fyrrum utanríkisráðherra, hefur tekið við embætti sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra en Lilja Alfreðsdóttir tók

við utanríkisráðuneytinu.

Eftir nokkra stund mætti Baldur Þórhallsson, prófessor við stjórnmálafræðideild HÍ, eftir að hafa setið í myndveri 365 miðla allan daginn að greina stöðu mála. Baldur tók sér stöðu fundarstjóra og viðraði áhugaverðar pælingar um þingrof. Tillaga um vantraust var felld á Alþingi þann 8. apríl og hefur ríkisstjórnin lofað kosningu í haust. En, eins og Vigdís Hauksdóttir myndi segja, er haust teygjanlegt hugtak. Er markmið ríkisstjórnarinnar að klára „stóru málin“ á þessum tíma, meðal annars að afnema gjaldeyrishöftin og leysa húsnæðisvandann. Vont er að ríkisstjórnin hefur ekki boðað nákvæma dagsetningu kosninga þar sem allar líkur eru á að hún muni teygja kjörtímabilið til næsta árs undir þeim formerkjum að stjórnarandstaðan hafi þvalst í vegi fyrir.

Mistök Sigmundar

„Það dregur athygli okkar að þessum stjórnmálamanni, Sigmundi Davíð Gunnlaugssyni, og hversu óheyrilega mörg mistök hann hefur gert á einum

degi,“ segir Sigurbjörg Sigurgeirsdóttir, dósent við stjórnmálafræðideildina. Í atburðarás vikunnar gerði formaður Framsóknarflokksins gifurleg mistök. Þau voru sú að hann hafði nánast ekkert samráð við þingflokki sinn. Í kjölfar sunnudagsþáttar Kastljóss missti Sigmundur Davíð töluverðan trúverðugleika sem erfitt var að endurheimta og hefur ekki enn gert í augum þjóðarinnar. Á þriðjudegi í viku nýrrar ríkisstjórnar byrjaði Sigmundur á fundi við Ólaf Ragnar Grímsson þar sem hann óskaði eftir þingrofi. Forsetinn neitaði því og þar með útilokaði bjargir Sigmundar í pólitíska taflinu og nánast ýtti honum út í horn. Atburðarás þessa dags í lífi Sigmundar lauk með þingflokksfundi. Hann lauk með því sem hann hefði átt að byrja á.

Trausti rúin ríkisstjórn

Núverandi ríkisstjórn er rúin trausti. Sú er staða mála. Þá er hægt að spyrja sig: hafa stjórnvöld í landinu ennþá umboð þjóðarinnar til þess að fara með völdin? Traustið til stjórnmálamanna hrundi í kjölfar efnahagshrunsins 2008 og voru

árin eftir það hægfara enduruppbygging þessa trausts. En nú hefur þjóðin orðið fyrir öðru áfalli og því spurning hversu langan tíma stjórnarflokkarnir þurfi til þess að endurnýja umboð sitt og traust. Merkilegt er að benda á það að Bjarni Benediktsson krafðist afsagnar ríkisstjórnarinnar árið 2010 þegar stuðningur við hana var rétt undir 40%. Stuðningur við núverandi ríkisstjórn mælist um 28%.

Ég fagna hinsvegar þeirri ákvörðun að efna ekki til kosninga strax. Reiðin og heiftin í fólki er það mikil að kosið yrði með tilfinningum en ekki skynsemi. Þrátt fyrir það studdi ég tillögu stjórnandstöðunnar til vantrausts – þó einungis á symbolískum forsendum. Ljóst var að tillagan myndi aldrei fara í gegn, þökk sé flokksbollustu þingmanna Framsóknar og Sjálfstæðisflokksins, en ef andstaðan hefði ekki lagt hana fram liti það heldur illa út í augum kjósenda.

Allir flokkar sem sitja inni á þingi í dag líða ákveðna formannskreppu. Bjarni Benediktsson og Sigmundur Davíð hafa misst mikið fylgi í kjölfar Panamalekans og þó stjórnarandstaðan kom vel út úr

þessum pólitísku hremmingum, samannber aukið fylgi VG, eru formenn hennar með bundnar hendur. Sýnt hefur sig og sannað að Árni Páll nýtur ekki góðs fylgis innan Samfylkingarinnar eða utan og mun nýr formaður að öllum líkindum taka við stjórn í kjölfar prófkjörs fyrir kosningar, Katrín Jakobsdóttir hefur á sér of mikið persónufylgi til þess að þakka Vinstri hreyfingunni fyrir vel unnin störf og Birgitta Jónsdóttir, kaftinn Pírata, liður við miklar innanflokksdeilur. Óttarr Proppé, formaður Bjartrar Framtíðar, tók sig þó vel út í flestum viðtölum og minnti okkur á að það er hægt að hafa gaman af tragedíu.

Bætt siðferði

Fundinum lýkur með eftirfarandi fullyrðingu. Íslenskir ráðherrar eru tregir til þess að láta af embætti sjálfviljugir. Til þess þarf mikið að ganga á. Til dæmis má nefna Hönnu Birnu sem, eftir margra mánaða atburðarás, lét af embætti innanríkisráðherra rétt áður en henni átt að vera stefnt fyrir dómi vegna lekamálsins. Vegna margra gloppa í íslenskrri stjórnsýslu komst hún upp með ýmislegt vafasamt. Nú loks er það Sigmundur Davíð en ekki lítur út fyrir það að Bjarni Ben ætli að láta skattaskjölsgögnin á sig fá. Hægt er að þræta bak og fyrir um það hvort tilvist og notkun ráðherranna á skattaskjólum hafi verið lögleg eða ekki. En þegar öllu er á botninn hvolft snýst skattaskjólsmálið ekki um lagatæknileg skilgreiningaratriði. Það snýst fyrst og fremst um siðferði.

Úr öllum áföllum verður til von. Það er hægt að vona að úr þessum sögulegu tímum muni siðferði vera bætt stórlega innan íslenskrar stjórnsýslu. Það er samfélag sem ég vil búa í.

Útlendingar

Sara Mansour

Nýlega fékk ég talsverða athygli á fésbókinni fyrir að skrifa smávegis hugleiðingar um Þjóðernishreyfinguna og útlendingahatur almennt. Viðbrögðin voru að langmestu leyti jákvæð enda erum við Íslendingar mun víðsýnni en við viljum viðurkenna. Auðvitað var nóg af fólki sem var ósammála mér, en aldrei þessu vant missti ég ekki svefn yfir því. Í fésbókarfærslunni bað ég alla sem finndu sig meðal ‚hermanna Óðins‘ eða aðhylltust álíka hugmyndafræði, um að segja berum orðum að flóttamenn frá Arabalöndunum verðskulduðu að verða fyrir barðinu á stríðsglæpum og ættu ekki rétt á að flylja ómannúðlegar aðstæður. Hingað til hefur enginn þorað að tilkynna mér það - en ég held áfram að bíða. Hinsvegar vantaði ekki önnur rök fyrir fordómum gegn múslimum. Þar bar hæst áhyggjuefni Vesturlandabúa af vaxandi óeirðum og ofbeldi með auknum innflutning Araba til Evrópu. Ég ætla ekki að láta eins og vanda-málið sé ekki raunverulegt því menningarárekstrum hafa fylgt ýmis vandamál. En ekki veit ég til þess að hatursáróður og ásakanir hafi einhvern tímann leyst vanda, þannig hvað með að prófa eitthvað annað? Auk þess get ég alveg lofað þér því, kæri lesandi, að það eru ekki mannréttindi og friður sem rasistar hafa áhyggjur af, heldur rassgatið á sjálfum sér.

Upp að vissu marki skil ég að fólk tengi saman múslima við hryðjuverk, kúgun kvenna og ofsatrú. Það er myndin sem vinsælustu fjölmiðlarnir draga upp af þeim. Það þarf að leita á náðir sjálfstæðra fréttaveita til þess að finna sanngjarna framsetningu á ástandinu. Ofbeldi selur. Meðalmanneskju langar ekki að lesa um samviskusama og friðelskandi múslima. En sannleikurinn er nú samt sem áður sá að múslimar eru stærstu fordæmendur hryðjuverka-árása, enda eru það þeir sem eiga mestra hagsmuna að gæta (sbr. 200 þúsund týnd líf í Sýrlandi og 5,1 milljón í Palestínu vs. 31 í Belgíu). Þannig í staðinn fyrir að kenna fórnarlömbunum um og meina þeim aðgang að öryggi, þá ætti heimurinn að standa saman og opna armana fyrir þeim hetjum sem lifðu stríðið af. Um 75% vopnanna sem hið svokallaða Íslamska ríkið notar eru framleidd og flutt inn af Bandaríkjunum. Ef ríkisstjórnin setti bann á

Jörðin er bara ákveðið stór og margir flóttamenn lenda í því að vera hvergi velkomnir.

vopnaverslun við hryðjuverkasamtök, myndi það veikja stöðu þeirra gríðarlega. En það myndi líka þýða gríðarlegt tap fyrir Bandaríkin. Þannig velja Vesturlöndin peninga fram yfir mannlíf.

Trúarbrögð ekki uppspretta ágreinings

Menningarsetur múslima á Íslandi hefur staðið sig frábærlega í innleiðingu Íslams á Íslandi – raunar mættu nágrannalöndin taka sér Ísland til fyrirmyndar, enda hafa mörg þeirra harmað upprunalega meðferð í málum flóttamanna. Leiðtogar félagsins hafa tekið á móti íslenskum og erlendum múslimum af skilning og kærleik. Vinnubrögðin byggja á gagnkvæmri virðingu milli tveggja menningarheima. Menningarsetrið er staður fyrir Íslendinga til þess að kynnst síðum Araba í gegnum matargerð, bókmenntir og spjall. Sömuleiðis er það staður fyrir innflytjendur til þess að iðka trú sína ásamt því að læra inn á íslenskt samfélag af þeim sem hafa verið búsettir hérna lengur. Trúarbrögð eru ekki uppspretta ágreinings svo lengi sem við kunnum að líta ekki á okkar menningu sem þungamiðju alheimsins.

Að vera flóttamaður er ekki val

Það er að sjálfsgöðu munur á innflytjenda og flóttamanni. Pabbi minn kom til dæmis til landsins af því hann gat ekki hugsað sér að vera án mömmu minnar og þau ákváðu að hér væri hentugt að reka fyrirtækið sem þau dreymdi um. Aftur á móti velur sér enginn hlutskipti flóttamanns. Það velur enginn að yfirgefa heimili sitt, vinnu, áhugamál og jafnvel fjölskyldu til þess að búa í flóttamannabúðum. Tilhugsunin er fárán-leg. Að ég þyrfti að fara úr MH vegna þess að einhver sprengdi bygginguna upp, skilja allar eigur mínar eftir í húsinu mínu, yfirgefa stórfjölskylduna og vini mína,

leggja af stað í hættuför með ónýtan gjaldmiðil til þess eins að vera niðurkomin í fátækrahverfi í landi einhvers þjóðfélags sem fyrirfram hefði ákveðið að Íslendingar séu villimenn, nauðgarar og hryðjuverkamenn? Jörðin er bara ákveðið stór og margir flóttamenn lenda í því að vera hvergi velkomnir. Kannski er ekkert skrítið að svona mörg ungmenni sópist að samtökum sem leggja hatur á Vesturlöndin. Það voru nú einu sinni Vesturlöndin sem svipu þau frelsi, framtíð, mannlegri reisin og drápu jafnvel ástvini þeirra.

Tækifærissinnuð orðræða

Síðast en ekki síst vil ég ræða um fólkið sem notar ófarið annarra til þess að réttlæta eigin rasisma, en sá hópur Íslendinga er sem betur fer í miklum minnihluta. Þá er ég að meina fólkið sem vill loka landamærum Evrópu fyrir flóttafólki vegna þess að:

- 1) Það ógni kvenfrelsi og lýðræði.
- 2) Það eigi ekki að eyða peningum í útlendinga meðan sumir Íslendingar þjáist af fátækt.
- 3) Það þurfi að hjálpa þessu fólki í heimalandinu.

Í fyrsta lagi eru rasistar yfirleitt fólk sem er hrætt við félagslegar breytingar og eru þar af leiðandi sömu manneskjur og settu sig á móti kvenréttinda-baráttum og fémínískum byltingum á borð við #freethenipple. Kvenfrelsi snýst um að vernda og valdefla ALLAR konur, ekki bara hvítar. Í öðru lagi heyrði maður aldrei í rasistunum þegar þurfti að tala fyrir félagslegum jöfnuði, hækkun lágmarkslauna, örorku og atvinnuleysibóta. Þeir eru hljóðlátir þegar kemur að fjárhagsstuðningi við fólk með fatlanir, einstæða foreldra og aðra sem eru í mestri hættu að falla undir fátæktarmörkin. Ég myndi mögulega hlusta á rasista kvarta undan þróunarstarfi ef þeirri sömu manneskju hefði ekki verið sama um heim-ilislausa þar til það hentaði þeirra málstað. Í þriðja lagi er of seint að hjálpa flóttafólki í heimalandinu þeirra. Þau væru ekki á flótta ef það væri einhver von.

Vesturlöndin höfðu tækifæri til að grípa inn í en þar sem við gerðum það ekki, þá verðum við að axla ábyrgð og taka á móti fólkinu sem varð fyrir barðinu á skeytingarleysi okkar. Annars erum það við sem erum hryðjuverkamennirnir.

Eftirtaldir styrktu útgáfuna

Súðavíkurhreppur

AB Varahlutir	Funahöfða 9	112	Reykjavík	1	Hjartaheill	Síðumúla 6	108	Reykjavík
Akrahreppur	Miklibæ	560	Varmahlíð	2	Höfðakaffi	Vagnhöfða 11	112	Reykjavík
Ark Ís	Kleppsvegi 152	104	Reykjavík	3	Kópavogsbær	Fannborg 2	200	Kópavogur
Atgeir ehf	Njálsgerði 10	860	Hvolsvöllur	4	Litlalón ehf	Skipholti 8	355	Ólafsvík
Bakkaflöt Riverrafting	Varmahlíð	545	Skagaströnd	5	Norðurpóll ehf	Laugarbrekku	650	Laugar
Baugsbót ehf	Frostagötu 13	600	Akureyri	6	Nýi Öskuskólinn	Klettagörðum 11	104	Reykjavík
Bisk-Verk ehf	Reykholti	801	Selfoss	7	Nýja Kaffibrennslan	Tryggvabraut 1	600	Akureyri
Bílaleiga Húsavíkur	Garðarsbraut 66	640	Húsavík	8	Pétur og Nikulásson	Melabraut 23	220	Hafnarfjörður
Bílasmiðurinn ehf	Bíldshöfða 16	112	Reykjavík	9	Pfaff	Grensásvegi 13	108	Reykjavík
Bókasafn	Hafnarbergi 1	815	Þorlákshöfn	10	Raftákn	Glerárgötu 34	600	Akureyri
Bókhaldsstofan ehf	Krosseyrarvegi 1	780	Höfn í Hornafirði	11	Rúnar Óskarsson	Hrísateig 5	641	Húsavík
DMM Lausnir	Iðavöllum 96	230	Keflavík	12	Saga Forlag	Flókagötu 65	105	Reykjavík
Dýralæknaþjónustan	Stuðlum	801	Selfoss	13	Set ehf	Eyrarvegi 41	800	Selfoss
Efling	Guðrúnarstíg 1	105	Reykjavík	14	Síldarvinnslan	Hafnarbraut 6	740	Neskaupstaður
Eldhestar ehf	Völlum	810	Hveragerði	15	Sólrún ehf	Sjávargötu 2	621	Dalvík
Fatahreinsun Húsavíkur	Túngötu 1	640	Húsavík	16	Stofnun Árna Magnússonar	Suðurgötu	101	Reykjavík
Fínþússning ehf	Rauðhellu 13	221	Hafnarfjörður	17	Sveitafélagið Ölfus	Hafnarbergi 1	815	Þorlákshöfn
Flugger ehf	Stórhöfða 44	112	Reykjavík	18	Sæplast	Gunnarsbraut 1	620	Dalvík
Geiri ehf	Bíldshöfða 16	110	Reykjavík	19	TV Verk	Standgötu 37	460	Tálknafjörður
Glæðir blómaáburður		380	Króksfjarðarnes	20	Umslag	Lágmúla 5	108	Reykjavík
Goddi ehf	Auðbrekku 19	200	Kópavogur	21	Verslunarmannafélag Suðurnesja	Vatnsnesvegi 14	230	Keflavík
Guðmundur Jónasson	Borgartúni 34	105	Reykjavík	22	Verslunin Brynja	Laugavegi 29	101	Reykjavík
Guesthouse Borg	Borgarhrauni 2	240	Grindavík	23	VSÓ Ráðgjöf	Borgartúni 20	105	Reykjavík
Hérðassjóður Norðurlands	Hafnarstræti 10	600	Akureyri	24	Ögurvík	Týsgötu 1	101	Reykjavík

Háskólinn
á Akureyri

Hlökkum til að sjá þig Í HÁSKÓLABÆNUM AKUREYRI

Háskólinn á Akureyri hefur sérstöðu þar sem hann býður upp á sex námsleiðir sem ekki eru kenndar í öðrum háskólum landsins en þær eru sjávarútvegsfræði, fjölmiðlafræði, líftækni, iðjupjálfunarfræði, nútímafræði og félagsvísindi.

Heilbrigðisvísindasvið

Hjúkrunarfræði
Iðjupjálfunarfræði

Viðskipta- og raunvísindasvið

Líftækni
Sjávarútvegsfræði
Viðskiptafræði

Hug- og félagsvísindasvið

Félagsvísindi
Fjölmiðlafræði
Kennarafræði
(leikskóla-, grunnskóla- og íþróttakjörsvið)
Lögfræði
Nútímafræði
Sálfræði

HA býður einnig upp á allt nám í fjarnámi

unak.is